

Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
Навчально-науковий інститут архітектури, будівництва та землеустрою
Кафедра будівництва та цивільної інженерії

Пояснювальна записка

до кваліфікаційної роботи
магістра

«Капітальний ремонт нежитлового приміщення з облаштуванням центру надання адміністративних послуг в м. Хорол»

Виконав: студент групи 601-БМ
Спеціальності 192 «Будівництво та цивільна інженерія»

Грінько Влас Русланович
№ 11394028

Керівник: к.т.н., доц. Зигун А.Ю.
Зав. кафедри: д.т.н., проф. Семко О.В.

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1. ДОСВІД ПРОЕКТУВАННЯ ЦНАП (ЦЕНТРІВ НАДАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ)	7
1.1. КОНЦЕПЦІЯ ЦНАП. ВИМОГИ ДО ПРИМІЩЕННЯ ЦНАП	7
1.2. ВИМОГИ ДО ІНКЛЮЗИВНОСТІ ПРИМІЩЕННЯ ЦНАП.	30
1.3. ВНУТРІШНІЙ ДИЗАЙН ПРИМІЩЕНЬ ЦНАП	55
1.4. ЗОВНІШНІЙ ДИЗАЙН НОВИХ ЦНАП	68
2. ПРОЕКТНІ РІШЕННЯ КАПІТАЛЬНОГО РЕМОНТУ НЕЖИТЛОВОГО ПРИМІЩЕННЯ З ОБЛАШТУВАННЯМ ЦЕНТРУ НАДАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ В М. ХОРОЛ.	71
2.1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.	71
2.1.1. КОРОТКА ХАРАКТЕРИСТИКА ОБ'ЄКТА, ДАНІ ПРО ПРОЄКТНУ ПОТУЖНІСТЬ ОБ'ЄКТА.	71
2.1.2. ВІДОМОСТІ ПРО ПОТРЕБИ В ПАЛИВІ, ВОДІ, ЕЛЕКТРИЧНІЙ ТА ТЕПЛОВІЙ ЕНЕРГІЇ, ЗАХОДИ ЩОДО ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ ТОЩО.	72
2.1.3. МАТЕРІАЛИ ОВНС, ВКЛЮЧАЮЧИ ДАНІ ЩОДО ВСІХ ОЧІКУВАНИХ ВПЛИВІВ НА ДОВКІЛЛЯ (ЗЕМЕЛЬНІ, ВОДНІ ТА ІНШІ РЕСУРСИ), ЇХ МІНІМІЗАЦІЯ ТА КОМПЕНСАЦІЯ.	73
2.1.4. ДОСТУПНІСТЬ ОБ'ЄКТА ДЛЯ МАЛОМОБІЛЬНИХ ГРУП НАСЕЛЕННЯ. ІНКЛЮЗИВНІСТЬ.	75
2.1.5. РОЗДІЛ ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАДІЙНОСТІ ТА БЕЗПЕКИ.	76
2.1.6. ЗАХИСТ ВІД ШУМУ.	77
2.1.7. ОСНОВНІ ТЕХНІКО - ЕКОНОМІЧНІ ПОКАЗНИКИ:	77
2.2. АРХІТЕКТУРНО-БУДІВЕЛЬНІ РІШЕННЯ.	78
2.2.1. ГЕНЕРАЛЬНИЙ ПЛАН. ОСНОВНІ ПЛАНУВАЛЬНІ РІШЕННЯ....	78
2.2.2. АРХІТЕКТУРНІ РІШЕННЯ.	79
2.2.3. ЕНЕРГОЕФЕКТИВНІСТЬ.	81

					601-БМ. 11394028.ПЗ			
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата	Капітальний ремонт нежитлового приміщення з облаштуванням центру надання адміністративних послуг в м. Хорол	Стадія	Арк.	Аркушів
Розроб.		Грінько В.Р.					2	100
Перевір.		Зигун А.Ю.				НУШП ім. Юрія Кондратюка Кафедра БтаЦІ		
Консульт.								
Н. Контр.								
Затверд.		Семко О.В.						

2.3. ТЕХНОЛОГІЧНІ РІШЕННЯ.	82
2.4. РІШЕННЯ З ІНЖЕНЕРНОГО ОБЛАДНАННЯ.	82
2.5. ПОЖЕЖНА БЕЗПЕКА.	87
2.6. ОХОРОНА ПРАЦІ. ТЕХНІКА БЕЗПЕКА.	88
2.7. РОЗРАХУНОК КЛАСУ НАСЛІДКІВ (ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ) ПО ОБ'ЄКТУ.	90
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ.	93
ЛІТЕРАТУРА	95
ДОДАТКИ	100

					601-БМ. 10588981.ПЗ	Арк.
Зм.	Лист	№ докум.	Підпис	Дата		3

ВСТУП

Актуальність теми.

Перша помітна зацікавленість влади України сферою адміністративних послуг виявилася у лютому 2006 року в схваленій Кабінетом Міністрів Концепції розвитку системи надання адміністративних послуг органами виконавчої влади. У цій Концепції було зафіксовано важливі положення доктрини адміністративних послуг (поняття адміністративних послуг та принципи їх надання) та визначені основні задачі реформи. Особливу увагу приділено визначенню критеріїв, за якими має оцінюватися якість надання адміністративних послуг, зокрема:

- *результативності* (цей критерій стосується спрямованості на позитивне вирішення справи);
- *своєчасності* (надання адміністративної послуги у терміни, обумовлені у нормативно-правових актах та встановлення у законодавстві обґрунтованих термінів);
- *доступності* (місцезнаходження адміністративного органу; наявність транспортної розв'язки, вказівних знаків, під'їзних шляхів та місць для паркування транспортних засобів; доступ до приміщення без будь-яких перепусток тощо);
- *зручності організації* надання адміністративних послуг, що включає: можливість вибору альтернативного способу звернення за наданням адміністративної послуги (поштою, електронною поштою); надання адміністративних послуг за принципом “єдиного вікна”; зручний графік приймання споживачів; зручний порядок оплати адміністративних послуг тощо;
- *відкритості інформації* щодо адміністративних послуг, що передбачає: доступ до інформації, її повноту та актуальність; надання консультативної допомоги, в тому числі за допомогою засобів телефонного зв'язку, поштового зв'язку, електронної пошти;

					601-БМ. 11394028.ПЗ	Арк.
Зм.	Лист	№ докум.	Підпис	Дата		4

- *ввічливість та повагу* до громадянина, що включає: рівне ставлення до всіх споживачів послуг; наявність належних побутових зручностей у приміщенні адміністративного органу тощо;
- *професійність*, що передбачає наявність у працівників адміністративних органів відповідних знань та навичок, що виявляється у належному виконанні обов'язків, наданні консультацій тощо.

Концепція ЦНАП (центр надання адміністративних послуг) передбачає створення для споживачів єдиної прийнятної щодо більшості адміністративних послуг, тобто об'єднання максимально великої кількості органів (підрозділів) публічної адміністрації, що раніше окремо (самостійно) контактували із громадянами та суб'єктами підприємницької діяльності. Йдеться, насамперед, про створення фронт-офісу в одному приміщенні для різних груп адміністративних послуг. До ухвалення Закону "Про адміністративні послуги" це завдання в Україні на практиці вирішувалося через включення/направлення до роботи в ЦНАП представника окремих адміністративних органів/підрозділів.

Основною метою діяльності ЦНАП є:

- Подолання застарілих стереотипів діяльності державного сектору і формування нового підходу в наданні адміністративних послуг;
- Значне спрощення процедури отримання послуг та забезпечення високого рівня сервісу обслуговування, зокрема, за рахунок чітко регламентованих державою вимог до процедур надання адмінпослуг;
- Прагнення в своїй діяльності дотримуватись високих стандартів надання адміністративних послуг;
- Створення сприятливого клімату у взаємодії держави та громадян.

					601-БМ. 11394028.ПЗ	Арк.
						5
Зм.	Лист	№ докум.	Підпис	Дата		

Метою роботи є обґрунтування теоретико-методичних підходів і розробка практичних рекомендацій щодо проектування нових, капітального ремонту та реконструкції існуючих будівель під ЦНАП (центри надання адміністративних послуг).

Завдання дослідження:

1. виконати дослідження досвіду проектування ЦНАП;
2. проаналізувати концепції і вимоги проектування будівель ЦНАП в Україні;
3. проаналізувати вимоги до інклюзивності приміщення ЦНАП;
4. розробити проектні рішення капітального ремонту нежитлового приміщення громадської будівлі під центр надання адміністративних послуг.

Об'єкт дослідження: центри надання адміністративних послуг.

Предмет дослідження: конструктивні рішення нежитлового приміщення громадської будівлі, що підлягає капітальному ремонту під центр надання адміністративних послуг.

Методи дослідження:

1. теоретичні методи: критичний аналіз літературних джерел, метод всебічного узагальнення, метод детального пояснення, метод порівняння аналогів, аналізу вихідних та отриманих в ході обстеження.
2. емпіричні методи: візуальний метод, метод фотофіксації, метод прямих геометричних параметрів.

Практичне значення одержаних результатів полягає у розробці рекомендацій щодо капітального ремонту нежитлового приміщення під центр надання адміністративних послуг.

Обсяг та структура роботи. Магістерська робота складається зі вступу, двох розділів, висновків та списку використаних літературних джерел із 53 найменувань. Робота викладена на 100 сторінках друкованого тексту та 10 креслень А1.

					601-БМ. 11394028.ПЗ	Арк.
Зм.	Лист	№ докум.	Підпис	Дата		6

**РОЗДІЛ 1. ДОСВІД ПРОЕКТУВАННЯ ЦНАП
(ЦЕНТРІВ НАДАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ)**

**1.1. КОНЦЕПЦІЯ ЦНАП. ВИМОГИ ДО ПРИМІЩЕННЯ ЦНАП
ВИЗНАЧЕННЯ ЦНАП**

Центр надання адміністративних послуг (ЦНАП) з точки зору споживача адміністративних послуг – це таке місце (будівля, приміщення, орган влади), де різні групи громадян можуть отримати широкий спектр адміністративних послуг у комфортних умовах.

Ключові ознаки належного ЦНАП

1. БАЗОВІ ПОСЛУГИ

Повний перелік базових послуг, тобто наявність у ньому найважливіших для громадян адміністративних послуг.

2. ГНУЧКИЙ ГРАФІК

Розширені та орієнтовні на різні групи громадян прийомні години, в тому числі робота без перерв / у «обідній час», щонайменше один з днів на тиждень у вечірні години (до 20.00), за можливості – прийом громадян також у суботу.

3. ВІДКРИТІСТЬ

Комфортне, інклюзивне та безбар'єрне для відвідувачів приміщення і НЕкабінетна система обслуговування, котра облаштована за принципами «відкритого простору», де всі знаходяться в одній кімнаті (залі) або кількох великих кімнатах, що сприяє максимальній прозорості процесу надання адміністративних послуг.

4. МОЖЛИВІСТЬ ОТРИМАННЯ «СУПУТНИХ ПОСЛУГ»

Насамперед, це банківське / касове обслуговування – внесення плати за адміністративні послуги у приміщенні ЦНАП.

У громадах, які складаються з кількох населених пунктів (а саме такими є об'єднані територіальні громади), увага має приділятися не лише центральному (основному) офісу ЦНАП, а й забезпеченню територіальної доступності послуг через територіальні підрозділи ЦНАП, віддалені місця для роботи адміністраторів в т.ч., –

					601-БМ. 11394028.ПЗ	Арк.
Зм.	Лист	№ докум.	Підпис	Дата		7

мобільний ЦНАП, пересувні робочі місця («виїзний адміністратор»), залучення старост до надання послуг тощо.

ЦНАП - це не лише місце, де кожен мешканець незалежно від віку, статі, релігії чи соціального становища має можливість зустрітися з представниками публічного сектору. Кожен Центр – це також платформа для зустрічей місцевих мешканців один з одним, де вони мають змогу обговорити потреби громади та організацію громадських ініціатив з розвитку місцевої демократії у відкритому та комфортному середовищі.

СТАЛІЙ РОЗВИТОК

Принципи сталого розвитку у створенні ЦНАП

Центр надання адміністративних послуг – це одне з основних місць, де місцева громада зустрічається з владою. Саме тому будівля ЦНАП повинна бути простором, вільним від бар'єрів будь-якого характеру: фізичних та психологічних. Кожен із відвідувачів ЦНАП повинен відчувати себе у безпеці. Реконструкція старих будівель, котрі сплановані за системою кабінетних приміщень, може бути складним процесом, але є вартим докладених зусиль. Однією з ключових передумов успішної перебудови старих приміщень та спорудження нових Центрів є їхнє планування згідно з принципами «сталого розвитку» та «сталого дизайну».

Філософія сталого та екологічного свідомого дизайну

Передбачає проектування та створення фізичних об'єктів (у даному випадку – Центру надання адміністративних послуг), а також надання послуг у відповідності з принципами соціальної, економічної та екологічної сталості та відповідального ставлення до навколишнього середовища у місцевій громаді.

Така форма дизайну зводить до мінімуму екологічно руйнівні впливи за рахунок інтеграції себе з процесами живої природи та інтересами місцевих мешканців громади. В центрі «сталого дизайну» перебуває людина та місцева громада з її потребами, а мета такого дизайну полягає у задоволенні цих потреб. Прикладом вдалого втілення даної концепції є ЦНАП в Миколаївській ТГ Сумської області.

					601-БМ. 11394028.ПЗ	Арк.
Зм.	Лист	№ докум.	Підпис	Дата		8

Мета «сталого дизайну»

Мінімізувати або ж повністю усунути негативний екологічний вплив завдяки людино-орієнтованому дизайну. Втілення в життя сталого дизайну, вимагає використання екологічно свідомих, дружніх до довкілля будівельних матеріалів, що не несуть шкоди для довкілля, а навпаки сприяють єднанню людей з природним середовищем та допомагають уникнути бар'єрів між людиною та будівлею.

Для чого потрібно впроваджувати принципи «сталого розвитку»?

– Створення комфортних, ергономічних, інклюзивних та доступних приміщень сприяють архітектурній «демократизації будівлі», допомагають отримати високоякісні адміністративні послуги у відкритому місці, де панує привітна атмосфера.

– Планування доступу до Центру із врахуванням потреб людей з інвалідністю шляхом облаштування пандусу на вході у приміщення, безбар'єрності у приміщенні, встановлення поручнів у туалеті.

– Використання енергоефективних та дружніх до довкілля технологій у процесі будівельно-ремонтних робіт допоможе громаді в перспективі значно заощадити витрати на тепло та опалення, а також на загальне утримання Центрів.

– Співпраця між архітекторами, будівельниками та експертами допоможе втілити цей задум у життя.

СТАЛІЙ РОЗВИТОК

Енергоефективні технології вдало використані в ЦНАП у Миколаївській ТГ Сумської області. Енергозберігаючі властивості стін будівлі, збудованих з SIP панелей з додатковим утепленням, прирівнюються до двометрової цегляної стіни. Поєднання системи теплового насосу «повітря/ вода» з підлоговим опаленням забезпечує найвищу енергоефективність системи, а технологія рекуперації утилізує до 95 % тепла повітря.

Завдяки комбінації зелених технологій та екологічності матеріалів, громада зможе заощадити на опаленні та вентиляції приміщення в 4 рази більше, ніж в звичайних адмінбудівлях.

					601-БМ. 11394028.ПЗ	Арк.
Зм.	Лист	№ докум.	Підпис	Дата		9

Рисунок 1.1 – Технологія рекуперації утилізує до 95 % тепла повітря

Рисунок 1.2 – Система теплового насосу «повітря/вода»

Зм.	Лист	№ докум.	Підпис	Дата

601-БМ. 11394028.ПЗ

Арк.

10

Рисунок 1.3 – Система вентиляції повітря у ЦНАП в Полонській ТГ

Рисунок 1.4 – Система опалення у ЦНАП в Полонській ТГ

					601-БМ. 11394028.ПЗ	Арк.
Зм.	Лист	№ докум.	Підпис	Дата		11

Рисунок 1.5 – Будівля ЦНАП у Полонській ТГ з SIP-панелей

Рисунок 1.6 – Будівля ЦНАП у Миколаївській ТГ з SIP-панелей

БЕЗБАР'ЄРНЕ СЕРЕДОВИЩЕ

ЦНАП повинен виконувати свої функції для всіх без винятку відвідувачів.

Це люди з інвалідністю, особи літнього віку, люди з обмеженими фізичними можливостями (наприклад, внаслідок перелому), вагітні жінки та люди з дітьми у візках. Для всіх людей потрібно забезпечити зручний доступ до приміщення ЦНАП.

					601-БМ. 11394028.ПЗ	Арк.
Зм.	Лист	№ докум.	Підпис	Дата		12

Це досягається шляхом застосування пандусів, достатньою шириною проходів, проектування санвузлів з урахуванням розмірів інвалідного візка. В санвузлах потрібно також встановлювати спеціальні поручні для людей з інвалідністю. В санвузлі для відвідувачів з малими дітьми потрібно встановити пеленальний столик, який повинен бути зручним у користуванні.

Рисунок 1.7 – Велопарковка та зручна прибудинкова територія. ЦНАП в Полонській громаді

Рисунок 1.8 – Дитячий куточок. ЦНАП в Старобогдчанській громаді

					601-БМ. 11394028.ПЗ	Арк.
Зм.	Лист	№ докум.	Підпис	Дата		13

ВІДКРИТИЙ ОФІС ТА НЕКАБІНЕТНА СИСТЕМА

Некабінетна система обслуговування об'єднує відвідувачів з працівниками ЦНАП у відкритому просторі та створює комфортні та прозорі умови для надання і отримання адміністративних послуг.

Така система носить назву «відкритого простору» та передбачає перебування працівників та відвідувачів ЦНАП в одній кімнаті або ж у кількох великих залах незалежно від кількості робочих місць у ЦНАП та його розміру.

Рисунок 1.9– ЦНАП у Миколаївській ТГ

Зм.	Лист	№ докум.	Підпис	Дата

601-БМ. 11394028.ПЗ

Арк.

14

МІСЦЕ РОЗТАШУВАННЯ ЦНАП

Для розташування ЦНАП, як правило, обирається основна адміністративна будівля громади – приміщення місцевої ради, її виконавчих органів. Цей підхід забезпечує впізнавальність будівлі для громадян, а також зручність для влади в частині взаємодії з бек-офісними підрозділами.

У разі створення спільного ЦНАП громади з райдержадміністрацією, центр якої є і районним центром, чи у разі наявності кращої інфраструктури для ЦНАП у такій райдержадміністрації – для цілей ЦНАП громади може бути обране приміщення райдержадміністрації.

8 правил розташування ЦНАП у громаді

1. ЗАГАЛЬНІ КРИТЕРІЇ ДО ВИБОРУ ПРИМІЩЕННЯ ЦНАП

У разі, якщо адміністративне приміщення місцевої ради з різних причин (відсутність великої зали на першому поверсі; наявність несучих перегородок, які не дозволяють об'єднати існуючі кабінети у єдиний відкритий простір тощо) не може бути облаштоване для ЦНАП, то для цих цілей можна обрати інше приміщення, бажано комунальної або державної форми власності. Це можуть бути колишні клуби, бібліотеки, спортзали.

При виборі приміщення необхідно враховувати його загальний стан, зокрема, наявність і стан системи водопостачання, каналізаційної системи, системи опалення, стан стін, підлоги, вікон, електромережі, пандусу, даху, фасаду.

Якщо у громаді немає жодного підходящого приміщення для ЦНАП, або є таке, що потребує неадекватних інвестицій у його модернізацію, то може плануватися нове будівництво для ЦНАП.

2. ТРАНСПОРТНА ДОСТУПНІСТЬ

Для вибору місця розташування ЦНАП необхідно враховувати критерії зручної територіальної доступності та безпеки. Для цього обирається, як правило, центральна частина населеного пункту зі зручною доступністю громадського транспорту, приватного автотранспорту. На прилеглий до ЦНАП території облаштовуються місця для безкоштовного паркування автомобілів та інших видів транспортних засобів, зокрема велосипедів.

					601-БМ. 11394028.ПЗ	Арк.
Зм.	Лист	№ докум.	Підпис	Дата		15

При плануванні прилеглої території необхідно забезпечити можливість проїзду спецавтотранспорту (пожежної машини, машини швидкої допомоги, поліції тощо).

3. ОБЛАШТУВАННЯ ПРИЛЕГЛОЇ ТЕРИТОРІЇ

На майданчику біля входу до приміщення рекомендується облаштувати зону очікування та відпочинку з лавками для сидіння, урнами для сміття, ліхтарями. Прилегла територія має бути освітлена та може бути оснащена системою відеонагляду. За можливості прилегла територія повинна бути озеленена.

4. БЕЗБАР'ЄРНЕ СЕРЕДОВИЩЕ

Дуже важливо розташувати ЦНАП поблизу зупинок громадського транспорту або ж можна зробити додаткову зупинку. Шлях від зупинки до приміщення Центру має бути безперешкодним для осіб з інвалідністю та батьків із дітьми у візочках.

5. ВИДИМІСТЬ ЦНАП

Необхідно забезпечити інформування громадян про місце розташування ЦНАП відповідною вивіскою, покажчиками та вказівними знаками. Підбір кольору таких знаків має бути в узгодженій кольоровій гаммі з місцевою символікою громади та/або в національних кольорах України.

6. ЕКОЛОГІЯ ТА КОМУНІКАЦІЇ

При виборі земельної ділянки, у разі нового будівництва для ЦНАП, необхідно забезпечувати збереження природного середовища. Також враховується можливість підключення до систем водопостачання, каналізації, теплових мереж, електропостачання.

7. ЗБЕРЕЖЕННЯ АРХІТЕКТУРИ ТА ВРАХУВАННЯ БУДІВЕЛЬНИХ І САНІТАРНИХ НОРМ ТА ПРАВИЛ

При виборі та визначенні розміру земельної ділянки під нову будівлю необхідно виходити з раціональної площі ЦНАП. Площа ЦНАП залежить від кількості робочих місць та допоміжних приміщень. Так в середньому, для 8 -12 робочих місць площа ЦНАП може складати близько 130 - 150 кв. м. Розміщення та орієнтація будівлі ЦНАП на ділянці повинні відповідати вимогам освітлення та захисту від шуму.

					601-БМ. 11394028.ПЗ	Арк.
Зм.	Лист	№ докум.	Підпис	Дата		16

При проектуванні нової будівлі або виконанні зовнішніх робіт необхідно врахувати загальний архітектурний ансамбль навколишніх будівель та вимоги органів місцевої влади до оформлення фасадів.

При розробці проектно-кошторисної документації на нове будівництво, ремонт, реконструкцію приміщень для ЦНАП необхідно врахувати чинні державні будівельні та санітарні правила і норми.

8. ПЕРСПЕКТИВА СТІЙКОГО РОЗВИТКУ ГРОМАДИ

ЦНАП не можна створювати за рахунок (на шкоду) інших соціально важливих об'єктів. Зокрема, не рекомендується використовувати приміщення бібліотек, дитячих гуртків тощо для розміщення ЦНАП, якщо це зашкодить їх діяльності або немає чіткого плану, куди перемістити ці об'єкти. ЦНАП має бути доступним для всіх груп мешканців (чоловіків і жінок; людей з інвалідністю; людей, які користуються різними видами транспорту, зокрема громадським транспортом, велосипедами, автомобілями тощо). Інфраструктуру ЦНАП не можна ізолювати від інших публічних закладів, що знаходяться у цій же будівлі. Наприклад, туалетною кімнатою можуть користуватися всі відвідувачі.

ПРИМІЩЕННЯ ЦНАП

Вибір та облаштування приміщення для ЦНАП здійснюється виходячи з того, що це буде місце масового обслуговування різних груп громадян щодо широкого спектру адміністративних послуг.

Критерії вибору та облаштування приміщення ЦНАП

1. МАКСИМАЛЬНА ЗРУЧНІСТЬ

ЦНАП розміщується на першому поверсі будівлі. За потреби, для обслуговування додатково використовується другий та інші поверхи приміщення. У цьому разі, доступ до усіх груп послуг у ЦНАП має бути забезпечено на першому поверсі ЦНАП або ж має бути забезпечений безбар'єрний доступ до усіх робочих місць у ЦНАП (в т.ч. використовуючи ліфти, підйомники).

2. ВІДКРИТИЙ ПРОСТІР

Ключовою вимогою до приміщення ЦНАП є розміщення робочих місць персоналу у «відкритому просторі» (open space). Кабінетна система прийому

					601-БМ. 11394028.ПЗ	Арк.
Зм.	Лист	№ докум.	Підпис	Дата		17

відвідувачів є неприйнятною. У ЦНАП усі робочі місця мають розташовуватися разом у загальній залі або кількома великими групами у кількох залах. Це покликано забезпечувати:

- комфортну атмосферу для відвідувачів у публічному просторі;
- прозорість для громадян процесів обслуговування.

3. ЧІТКЕ ПЛАНУВАННЯ РОБОЧИХ ЗОН

Приміщення для ЦНАП обирається, а облаштування планується відповідно до необхідної кількості робочих місць, що прогнозується виходячи з кількості мешканців – споживачів послуг, кількості (груп) послуг. У громадах, що складаються з багатьох населених пунктів, необхідно враховувати потребу забезпечення територіальної доступності послуг.

Відтак на розміри основного приміщення ЦНАП може впливати створення мережі віддалених місць для роботи адміністраторів у інших населених пунктах громади, наслідком чого є зменшення кількості звернень в основний офіс ЦНАП.

Рисунок 1.10 – Приміщення на 12 робочих місць, у громаді чисельністю в 16,4 тис. населення. ЦНАП в Краснопільській громаді

					601-БМ. 11394028.ПЗ	Арк.
Зм.	Лист	№ докум.	Підпис	Дата		18

Рисунок 1.11 – Улаштування приміщення для видачі паспортів.
ЦНАП в Кочубеївській громаді

4. ДОСТУПНІСТЬ ПРИМІЩЕННЯ

Особливу увагу потрібно приділити питанню «вхідної групи». З метою забезпечення енергозбереження необхідно забезпечити наявність тамбуру при вході у приміщення ЦНАП. Мінімальна глибина тамбура – 1,8 м, а його ширина – не менше ніж 2,2 м. У разі неможливості встановлення тамбуру, на вході доцільно передбачити повітряно-теплову завісу та обладнати зовнішні двері пристроями самозачинення.

Зовнішні сходи слід передбачати за умови наявності ухилу землі у відповідному місці більше 10 %. Зовнішні сходи повинні дублюватися пандусами, а за необхідності – іншими засобами підйому з вертикальним переміщенням або з переміщенням паралельно нахилу ходів та відповідати вимогам ДБН В.2.3-5. Важливо забезпечити якісне водовідведення з майданчика перед входом.

Сходи повинні бути рівними, суцільними з підсходишками (лицьова вертикальна частина сходинки), із шорсткуватою поверхнею. Ширину маршів зовнішніх сходів допускається приймати не менше ніж 1,35 м, ширину сходинок – не менше ніж 0,4 м, висоту підйомів сходинок – не більше ніж 0,12 м.

					601-БМ. 11394028.ПЗ	Арк.
Зм.	Лист	№ докум.	Підпис	Дата		19

Рисунок 1.12 – Пандус у ЦНАП в Чортківській ТГ

Рисунок 1.13 – Пандус-підйомник у приміщенні ЦНАП в Чортківський ЦНАП

								Арк.
								20
Зм.	Лист	№ докум.	Підпис	Дата	601-БМ. 11394028.ПЗ			

5. ВИМОГИ ДО ЕКСТЕР'ЄРУ ПРИМІЩЕННЯ ЦНАП

Варто враховувати, що висота приміщень надземних поверхів громадських будинків від підлоги до стелі визначається відповідно до технологічних вимог, але повинна бути не менше 3,0 м. У коридорах і холах залежно від об'ємно-планувальних рішень будинків при врахуванні технологічних вимог допускається зменшення висоти до 2,5 м.

Приміщення (будівля) ЦНАП повинно бути обладнане інформаційною вивіскою з найменуванням ЦНАП; графіком роботи, інформацією про пошту та електронну адресу ЦНАП з його телефонним номером. Композицію фасаду доцільно виконувати у чітких та зрозумілих формах, що не конфліктуватиме з загальним рішенням фасадів інших будівель.

6. ВИМОГИ ДО ІНТЕР'ЄРУ ПРИМІЩЕННЯ ЦНАП

У приміщенні ЦНАП має забезпечуватися наявність туалетної кімнати для відвідувачів (в т. ч. із урахуванням потреб осіб з інвалідністю), за можливості з розподілом для жінок та чоловіків. Також мають створюватися умови для відвідувачів з дітьми (місце для зберігання дитячих візочків, дитяча кімната чи дитячий куточок, столик для пеленання дітей, місця для грудного вигодовування).

Для комфорту відвідувачів і персоналу ЦНАП рекомендується облаштовувати приміщення ЦНАП кондиціонерами, системою вентиляції / рекуперації повітря. У приміщенні ЦНАП має бути достатньо природного освітлення. На вікна для захисту від надмірного сонячного світла рекомендується використовувати рулонні штори (ролети). Для збереження майна і самого приміщення ЦНАП рекомендується встановлення охоронної та пожежної систем безпеки.

					601-БМ. 11394028.ПЗ	Арк.
Зм.	Лист	№ докум.	Підпис	Дата		21

Рисунок 1.14 – Дитячий куточок. ЦНАП в Синявській громаді

Рисунок 1.15 – Пеленальний столик. ЦНАП в Золотниківській громаді

ЗОНУВАННЯ ЦНАП

Для створення ЦНАП рекомендується використання формату «відкритого простору» (open space).

Основні завдання зонування ЦНАП

- максимально ефективно використання приміщення: опалення, використання світла і наявних площ;
- функціональність приміщень може у майбутньому змінюватися у зв'язку зі зміною ролі ЦНАП, кількості працівників. Зонування повинно надавати можливість для гнучких змін;
- публічні установи повинні бути максимально відкриті та доступні;
- працівники повинні почувати себе комфортно, для того, щоб надавати якісні послуги максимально ефективно;

					601-БМ. 11394028.ПЗ	Арк.
Зм.	Лист	№ докум.	Підпис	Дата		22

– робочий простір має бути безпечним, а в приміщенні повинні бути дотримані усі норми щодо температурного режиму та екологічності.

Для комфортного обслуговування відвідувачів і зручних умов роботи працівників ЦНАП пропонується дотримуватися зонування приміщення ЦНАП. У приміщенні ЦНАП облаштовуються:

- інформаційна зона;
- зона очікування;
- зона самообслуговування;
- зона дитячого куточка;
- зона обслуговування (разом – фронт-офіс)
- кімната персоналу (разом – бек-офіс).

За потреби і можливості також:

- зона опрацювання документів та допоміжні приміщення;
- архів;
- місця для грудного вигодовування та/або зпіджування.

Доступ до фронт-офісу має бути відкритим та безперешкодним для відвідувачів. Доступ до бек-офісу відвідувачам не надається. Також необхідно виділити зону санвузлів, частина яких може бути закритою для відвідувачів, при достатній кількості доступних санвузлів.

Принципи зонування приміщення ЦНАП

1. Відкрита та закрита зони (фронт-офіс та бек-офіс).
2. Зонування залежить від розміру (площі) ЦНАП.
3. Робочі місця працівників облаштовані безпечно та зручно.
4. Єдиний підхід до дизайну різних зон приміщення ЦНАП (для забезпечення можливості зміни цільового призначення окремих приміщень у майбутньому)

Особливості створення фронт-офісу

– у фронт-офісі ЦНАП окремо може облаштовуватися «громадська приймальня» (кімната для прийому громадян місцевим головою та керівниками виконавчих органів, структурних підрозділів);

					601-БМ. 11394028.ПЗ	Арк.
Зм.	Лист	№ докум.	Підпис	Дата		23

- усі приміщення у фронт-офісі повинні бути забезпечені зрозумілою навігацією (вказівниками, покажчиками);
- бажано, щоб двері у всі приміщення фронт-офісу були прозорі.

Рисунок 1.16 – ЦНАП в Золотниківській громаді

Рисунок 1.17 – Тип фронт-офісу, в якому поєднуються зона очікування, реєстрація та громадська приймальня. ЦНАП в Старобогородичанській громаді

Особливості створення бек-офісу, кімнати для персоналу та архівного приміщення

– Бек-офісні приміщення призначені для опрацювання справ, надання телефонних консультацій тощо і можуть розташовуватися у цьому ж або й в інших приміщеннях виконавчих органів місцевої ради.

У невеликих ЦНАП поділ на фронт-офіс та бек-офіс може бути майже відсутнім, адже, як правило, одні й ті ж працівники приймають відвідувачів та опрацьовують справи по суті. Водночас певні робочі місця можуть бути відокремлені стелажми для документів, кімнатними рослинами, створюючи умовний поділ на фронт-офіс і бек-офіс;

– також в складі бек-офісних приміщень може бути архівне приміщення. Насамперед, це стосується спільних (міськрайонних, селищно-районних) ЦНАП. В якості архівного може бути використане приміщення без вікон та без прямого доступу із фронт-офісу;

– за потреби і можливості передбачається серверне приміщення;

– у Центрі надання адміністративних послуг бажано передбачити кімнату для персоналу. В цьому приміщенні може знаходитись гардероб, мийка для миття посуду, стіл для прийому їжі, шафа для її зберігання, холодильник, електрочайник, мікрохвильова піч.

					601-БМ. 11394028.ПЗ	Арк.
Зм.	Лист	№ докум.	Підпис	Дата		25

Рисунок 1.18 – Кімната для персоналу у ЦНАП в Меджибізькій громаді

Рисунок 1.19 – Архів у ЦНАП в Меджибізькій громаді

					601-БМ. 11394028.ПЗ	Арк.
Зм.	Лист	№ докум.	Підпис	Дата		26

Рисунок 1.20 – Ескізний проект зонування Центру надання адміністративних послуг на прикладі ЦНАП в Кочубеївській громаді.

СПЕЦИФІКАЦІЯ ПРИМІЩЕННЯ.
КОЧУБЕЇВКА

1.	Холл
2.	Громадська приймальня
3.	Фронт офіс. Приміщення для видачі паспортів
4.	Туалет
5.	Туалет для осіб з інвалідністю
6.	Туалет
7.	Фронт-офіс
8.	Архівна кімната

Зм.	Лист	№ докум.	Підпис	Дата

601-БМ. 11394028.ПЗ

Арк.

27

Місця для грудного вигодовування

По можливості, рекомендуємо обладнувати місця для грудного вигодовування та/або зціджування та маркувати їх візуальною позначкою. Розглянемо декілька варіантів:

А. якщо в приміщенні можна виділити окрему кімнату площею не менше ніж 6 м² для грудного вигодовування та зціджування. Кімната для грудного вигодовування та/або зціджування має бути обладнана: вентиляцією, світлом, стільцем, розеткою, полочкою, рукомийником (в ідеалі) або кулером з водою, серветками та мати двері, що зачиняються.

В. якщо виділення приміщення не можливо, то за вимогою споживачів, виділяється місце яке можна закрити ширмою. Таке місце має мати доступ до розетки, вентиляції, світла. Також, серветки та смітничок.

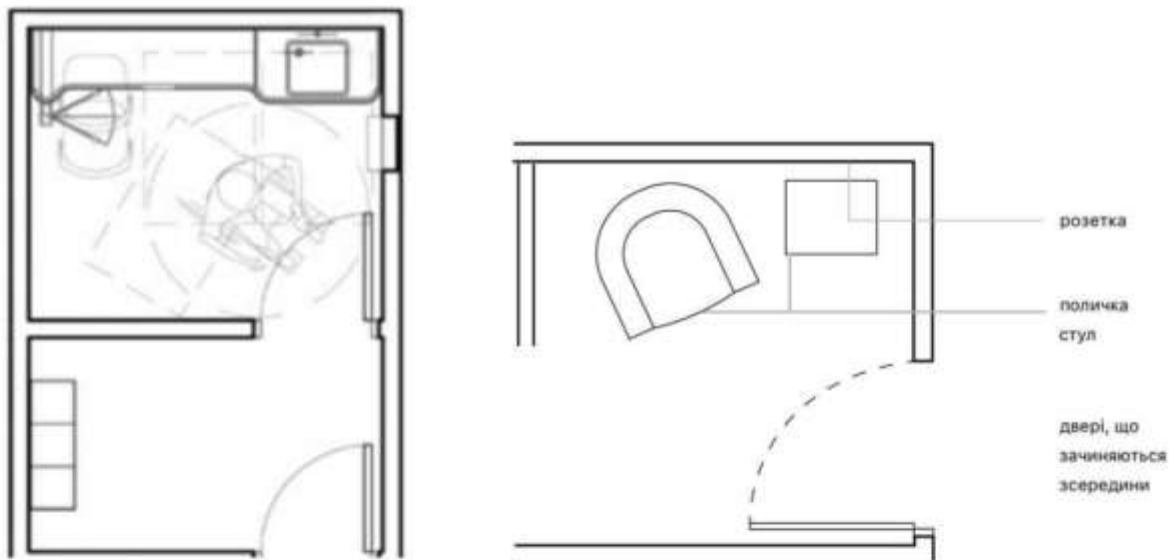

Рисунок 1.22 – Кімната «матері і дитини»

					601-БМ. 11394028.ПЗ	Арк.
Зм.	Лист	№ докум.	Підпис	Дата		29

1.2. ВИМОГИ ДО ІНКЛЮЗИВНОСТІ ПРИМІЩЕННЯ ЦНАП. ЗАГАЛЬНІ ПЛАНУВАЛЬНІ ВИМОГИ ДО ЗЕМЕЛЬНИХ ДІЛЯНОК ТА ВНУТРІШНЬОГО ПРОСТОРУ

ДОСТУП ДО ОБ'ЄКТУ

Загальні вимоги

Необхідно передбачати умови безперешкодного пересування по ділянці до будівлі або по території установи, організації та підприємств. Ці шляхи слід поєднувати з зовнішніми по відношенню до ділянки транспортними та пішохідним комунікаціями, паркувальними місцями, зупинками громадського транспорту.

Доступне середовище повинно бути забезпечене засобами безпеки, орієнтування, отримання інформації, у тому числі для осіб із порушеннями зору, та включати: тактильні елементи доступності, візуальні елементи доступності, аудіопоказчики.

Система засобів орієнтації та інформаційної підтримки, а саме тактильні та візуальні елементи доступності, аудіопоказчики повинні бути передбачені на всіх шляхах руху до будівель і споруд.

Планувальні вимоги

Ширина пішохідних шляхів із зустрічним рухом повинна бути не менше 1,8 м. Повздовжній уклон пішохідних шляхів не повинен перевищувати 1:20 (5 %). Якщо уклон пішохідних доріжок або тротуарів перевищує 5 %, слід передбачати спеціальні пологі обхідні шляхи. На ділянках, де уклон пішохідних доріжок більше ніж 5%, необхідно влаштовувати зовнішні сходи і пандуси. Сходи повинні дублюватися пандусами. Поперечний уклон шляху руху слід приймати в межах 1–2 %.

Для покриття пішохідних доріжок, тротуарів і пандусів не допускається застосування насипних або крупноструктурних матеріалів, що перешкоджають пересуванню на кріслах колісних або з милицями. Покриття повинно бути рівним, а товщина швів між елементами покриття не більше ніж 0,015 м.

Водостоки на тротуарах повинні бути закриті решіткою з чарунками не більше 0,015 м. На пішохідних шляхах руху не допускається застосовувати непрозорі хвіртки (двері) на навісних завісах двобічної дії, хвіртки (двері) з обертовими полотнищами, а

					601-БМ. 11394028.ПЗ	Арк.
Зм.	Лист	№ докум.	Підпис	Дата		30

також турнікети завширшки менше ніж 0,9м. На пішохідних шляхах руху встановлювання колон, інформаційних стояків та дорожніх огорож не допускається.

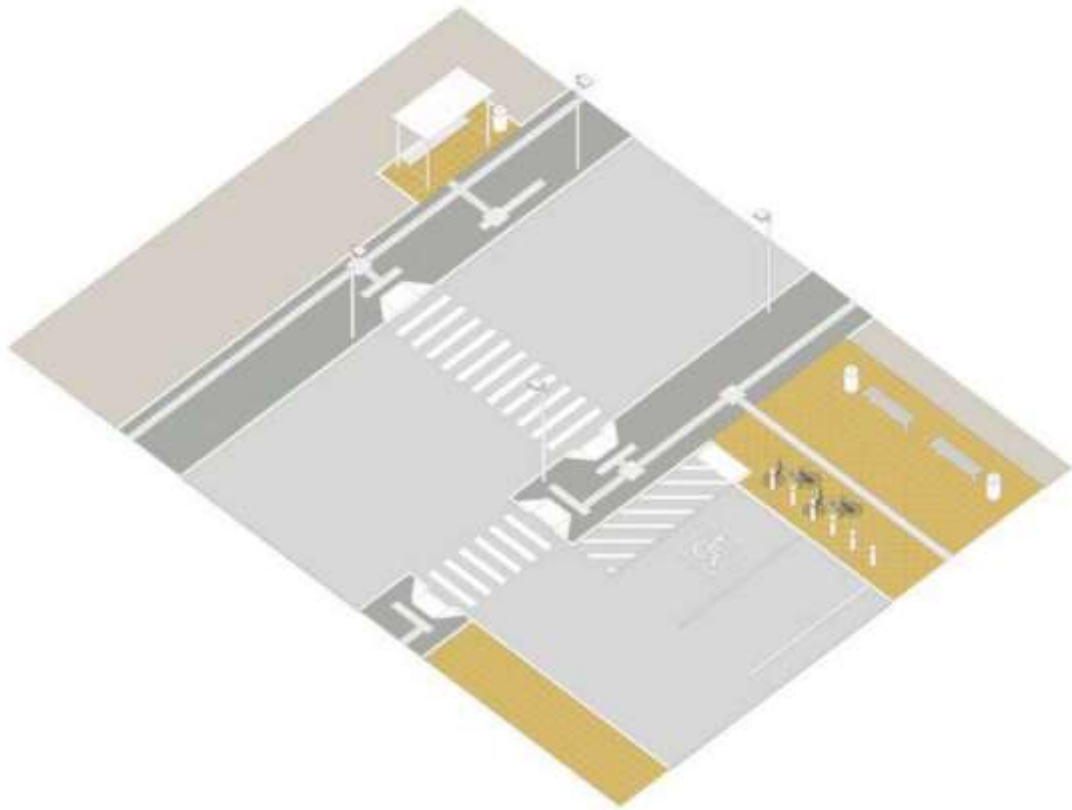

Рисунок 1.23 – Міська доступність пішохода до території об'єкту.
Зупинка громадського транспорту, тротуар, місця для паркування

Паркувальні місця

На відкритих індивідуальних автостоянках біля закладів обслуговування слід виділяти не менше ніж 10 % місць (але не менше одного місця) для транспорту осіб з інвалідністю. Ці місця повинні позначатися дорожніми знаками та горизонтальною розміткою відповідно до Правил дорожнього руху [6] з піктограмами міжнародного символу доступності.

Місця для паркування особистого автотранспорту осіб з інвалідністю або транспорту, який перевозить осіб з інвалідністю, рекомендується розміщувати поблизу входу до будівель і споруд, але не далі ніж 50 м. Ширина зони для паркування автомобіля особи з інвалідністю повинна бути не менше ніж 3,5 м.

					601-БМ. 11394028.ПЗ	Арк.
Зм.	Лист	№ докум.	Підпис	Дата		31

Розміри паркувальних місць, які розташовані паралельно бордюру, повинні забезпечувати доступ до задньої частини автомобіля, щоб використовувати пандус або підйомний пристрій. Майданчики зупинки для посадки або висадки з транспорту осіб з інвалідністю слід передбачати на відстані не менше ніж 50 м від входів до громадських будівель і споруд.

Вхідна група

Вхідна площадка будівлі повинна мати: навіс, водовідвід як з поверхні площадки, так із покриття навісу. Залежно від місцевих кліматичних умов підігрів площадки слід встановлювати за завданням на проектування.

Поверхні покриття вхідних площадок і тамбурів повинні бути твердими, не допускати ковзання при намоканні і мати поперечний уклон у межах 1–2 %. Площадка біля сходів обов'язково має бути огорожена поручнями по усьому периметру сходів та відповідати вимогам ДБН В.2.3–5.

При новому будівництві житлових будинків і громадських будівель та споруд слід застосовувати принципи універсального дизайну, передбачаючи усі входи і виходи будівлі, в тому числі евакуаційні, в рівень з землею без влаштування ганку. При цьому слід передбачати тверде покриття із дренажем та зливостоком.

При реконструкції житлових будинків та громадських будівель і споруд допускається зберігання ганку заввишки не більше 0,15 м від рівня вимощення або тротуару. В такому випадку необхідно влаштовувати пандуси відповідно до цих Норм. При реконструкції громадських будівель та споруд безперешкодний доступ з ганку до приміщень першого поверху й ліфтового холу забезпечується влаштуванням пандусів відповідно до вимог цих Норм. У разі неможливості влаштування пандуса слід застосовувати розумне пристосування у вигляді піднімальних пристроїв згідно з вимогами.

					601-БМ. 11394028.ПЗ	Арк.
Зм.	Лист	№ докум.	Підпис	Дата		32

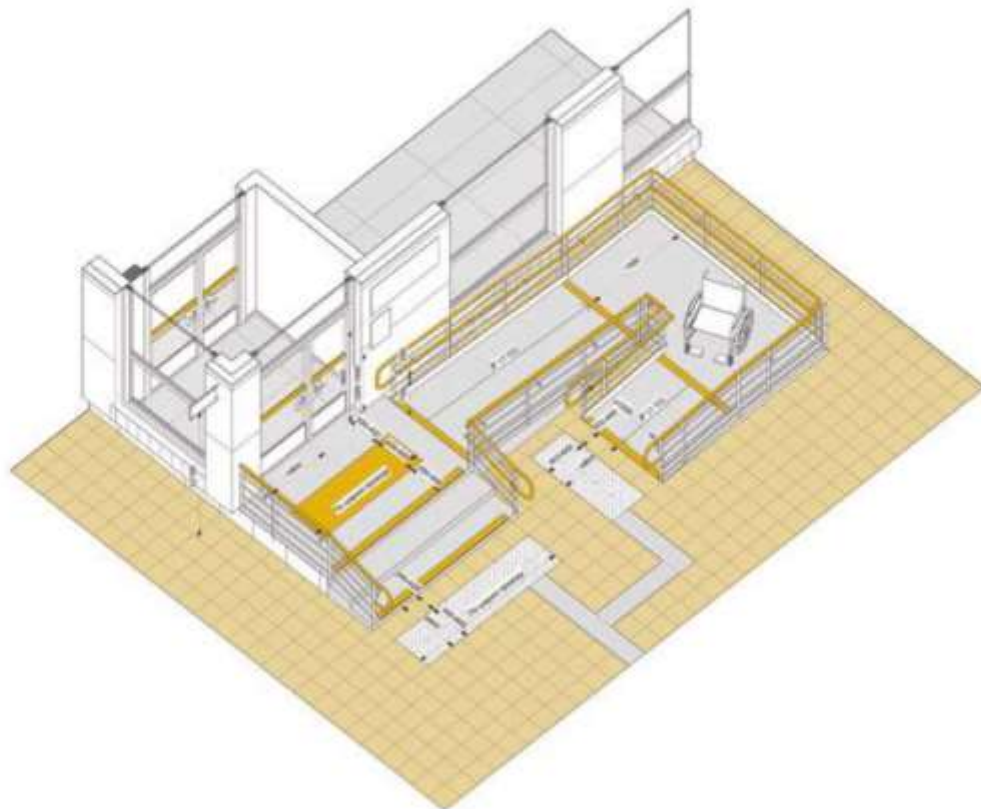

Рисунок 1.24 – Міська доступність пішохода до території об'єкту.
Зовнішня вхідна зона, сходи та пандус

Зовнішні сходи

Зовнішні сходи слід передбачати за умови наявності уклону землі у відповідному місці більше 10%. Зовнішні сходи повинні дублюватися пандусами, а за необхідності – іншими засобами підйому з вертикальним переміщенням або з переміщенням паралельно нахилу ходів та відповідати вимогам ДБН В.2.3-5.

Сходи повинні бути рівними, суцільними, з підсходинок (лицьова вертикальна частина сходинки), із шорсткуватою поверхнею. Ширину маршів зовнішніх сходів допускається приймати не менше ніж 1,35 м, ширину сходинок – не менше ніж 0,4 м, висоту підйомів сходинок – не більше ніж 0,12 м. Усі сходи в межах

						601-БМ.11394028.ПЗ	Арк.
Зм.	Лист	№ докум.	Підпис	Дата			33

одного маршу повинні бути однаковими за формою в плані, за шириною сходинки і висотою підйому сходинок.

Край сходинки не має виступати за рівень підсходинки. Поперечний уклон зовнішніх сходинок повинен бути в межах 1–2%. Між маршами сходів слід влаштовувати горизонтальні площадки завширшки не менше ширини сходів і завдовжки не менше 1,5 м. Марш сходів повинен мати не менше трьохсходинок, але не більше 18. Поодинокі сходинки повинні замінюватися пандусами. Верхня і нижня сходинки сходового маршу повинні контрастувати як у відношенні до інших сходинок сходового маршу, так і до горизонтальних площадок сходового маршу. В іншому випадку слід передбачити маркування ребер першої і останньої сходинки сходового маршу: ширина маркування горизонтальної площини ребра – 0,05–0,1 м, вертикальної – 0,03–0,05 м.

Сходи і пандуси повинні мати з обох боків поручні на висоті 0,7 м і 0,9 м, а в дошкільних закладах, парках, на дитячих майданчиках – додатково на висоті 0,5 м.

Поручень до опори має кріпитись знизу (не допускається бокове кріплення). Відстань від бічної стіни 0,045 м, діаметр труби поручня 0,035–0,045 м. Завершальні частини поручня і вгорі, і внизу повинні бути довші маршу або похилої частини пандуса на 0,3 м та мати заокруглення. За ширини сходів 2,5 м і більше слід додатково передбачати розділові поручні.

Зовнішні пандуси

Уклон зовнішніх пандусів на шляхах руху і біля входу до будівлі повинен бути не більше 8% (1:12), на коротких проміжках при перепаді висот поверхні на шляхах руху до 0,2 м і на з'їзді з тротуару на проїзну частину уклон приймається 10% (1:10) (рисунок 5). Ширина пандуса повинна бути в проясненні за одностороннім рухом 1,2 м, за двостороннім – 1,8 м. Максимальна висота одного підйому пандуса не повинна перевищувати 0,8 м.

Після кожного підйому необхідне влаштування горизонтальних площадок глибиною не менше 1,5 м. У виняткових випадках допускається передбачати гвинтові пандуси.

					601-БМ. 11394028.ПЗ	Арк.
Зм.	Лист	№ докум.	Підпис	Дата		34

Зовнішні пандуси повинні мати двобічну огорожу з поручнями. Пандуси заввишки 3,0 м і більше допускається замінювати підйомними пристроями.

Поверхня пандуса повинна бути шорсткою, чітко маркована кольором або фактурою, контрастною відносно суміжних горизонтальних поверхонь. Необхідність підігріву поверхні пандуса, а також улаштування навіса або укриття визначається завданням на проектування.

Пристрої та обладнання

ристрої й обладнання (поштові скриньки, укриття таксофонів, банкомати, інформаційні щити), що розташовані на стінах будівель, споруд або на окремих конструкціях, виступні елементи та частини будівель і споруд не повинні скорочувати нормований простір для проходу, а також проїзду і маневрування крісла колісного.

Об'єкти, нижня крайка яких розташована на висоті від 0,7 м до 2,1 м від рівня пішохідного шляху, не повинні виступати за площину вертикальної конструкції більше ніж на 0,1 м, а при їх розміщенні на розташованій окремо опорі – не більше ніж 0,3 м. Така опора повинна бути промаркована контрастним кольором. При збільшенні виступних розмірів простір під цими об'єктами необхідно виділяти бордюром каменем, бортиком заввишки не менше ніж 0,025 м або огорожами заввишки не менше ніж 0,7 м.

Таксофони, банкомати й інше спеціалізоване обладнання для осіб з порушенням зору повинно встановлюватися на горизонтальній площині із застосуванням рифленого покриття або на окремих плитах заввишки до 0,025 м, край яких повинен знаходитися від встановленого обладнання на відстані 0,7-0,8 м. Форми і краї підвісного обладнання повинні бути заокруглені.

Двері

Не допускається застосування дверей, що гойдаються на завісах, обертових дверей та турнікетів на шляхах руху МГН. У разі необхідності встановлення вищезазначених дверей такі двері повинні бути продубльовані дверима для користування МГН та позначені піктограмою Міжнародного символу доступності.

					601-БМ. 11394028.ПЗ	Арк.
Зм.	Лист	№ докум.	Підпис	Дата		35

Двері для користування МГН бажано проектувати з автоматичним відчиненням (на фотоелементах) або з примусовим відчиненням через вимикач. Вимикач встановлюється поруч з дверима на доступному для осіб у крісах колісних місці на висоті 0,75-0,80 м і 0,30 м (для відчинення дверей ногою, млищею або тростиною його слід розташовувати заввишки 0,30 м).

Діаметр кнопки-вимикача – 0,15 м. У полотнах зовнішніх дверей потрібно передбачати оглядові панелі, заповнені прозорим і протнударним матеріалом. Прозорі полотна дверей на входах в будівлі, а також прозорі огорожі, повинні виконуватися з ударостійкого матеріалу.

Нижня частина скляних дверних полотен повинна бути захищена протнударною смугою. На прозорих полотнах дверей слід передбачати контрастне маркування заввишки не менше 0,1 м і завширшки не менше 0,2 м, розташоване на рівні не нижче 1,2 м і не вище 1,5 м від поверхні пішохідного шляху. Вхідні двері необхідно проектувати без порогів. За необхідності влаштування порогів висота кожного елемента порога не повинна перевищувати 0,02 м. При цьому слід виконувати скоси/пандус не більше 0,3 м в довжину і укладом максимально 8 % (1:12). Усі пороги повинні бути контрастно виділені.

На шляхах евакуації дозволяється використання розсувних дверей за умови, що вони:

- мають функцію «антипаніки»;
- поряд з розсувними дверима є евакуаційні двостулкові двері;
- відчиняються і фіксуються при спрацюванні автоматично, віддалено з пожежного поста (поста охорони), за допомогою кнопки у дверях або механічним засобом.

У двостулкових дверях одне робоче полотно повинно мати ширину не менше 0,9 м. Глибина тамбурів і тамбур-шлюзів у громадських будівлях та спорудах повинна бути не менше ніж 1,8 м, а в житлових будинках – не менше 1,5 м за ширини не менше ніж 2,2 м. Дренажні і водозбірні ґрати, які встановлюють у підлозі тамбурів або вхідних площадок, повинні бути врівень з поверхнею покриття підлоги. Ширина просівів їх чарунок не повинна перевищувати 0,015 м. Рекомендується застосовувати ґрати з ромбоподібними або квадратними чарунками.

					601-БМ. 11394028.ПЗ	Арк.
Зм.	Лист	№ докум.	Підпис	Дата		36

Система засобів інформації

При проектуванні установ, організацій і підприємств елементи будівель та території повинні ідентифікуватися міжнародним символом доступності:

- доступні паркувальні місця;
- доступні зони посадки;
- доступні входи, якщо доступні не всі входи до будівлі;
- спеціалізовані місця у загальних туалетах;
- доступні гардеробні, примірювальні та роздягальні;
- доступні ліфти та інші підйомні пристрої;
- доступні зони безпеки;
- доступні проходи в розрахунково-касовій зоні та в інших місцях обслуговування.

Показники напрямку, що вказують шлях до найближчого доступного елемента, повинні бути забезпечені в межах розумного пристосування у наступних місцях:

- недоступних входах у будівлю;
- недоступних громадських туалетах, душових, ванних кімнатах;
- ліфтах, не пристосованих для осіб з інвалідністю;
- виходах і сходах, які не є шляхами евакуації для осіб з інвалідністю.

Системи засобів інформації і сигналізації про небезпеку, які розташовані в приміщеннях (окрім приміщень з мокрими процесами) установ, організацій і підприємств, незалежно від того, чи передбачається використання ними праці осіб з інвалідністю, чи ні, а також на шляхах руху всіх працівників повинні бути комплексними і передбачати візуальну, звукову та тактильну інформацію, яка вказує напрямком переміщення і місця надання послуг.

Застосовувані засоби інформації (в тому числі знаки та символи) повинні бути ідентичними у межах однієї будівлі або комплексу будівель і споруд, які розміщуються в одному районі, у межах підприємства, транспортного маршруту тощо і відповідають символам існуючих нормативних документів та стандартів. Бажано використовувати піктограми Міжнародного символу доступності (далі – МСД).

					601-БМ. 11394028.ПЗ	Арк.
Зм.	Лист	№ докум.	Підпис	Дата		37

Інформуюче позначення приміщень усередині будівлі установ, організацій і підприємств, незалежно від того, чи передбачається використання ними праці осіб з інвалідністю, чи ні, повинно бути продубльовано тактильними знаками і розмішуватися поряд з дверима, з боку дверних ручок.

ВНУТРІШНІЙ ПРОСТІР

Коридори

Шляхи руху до приміщень, зон і місць обслуговування всередині будівлі слід проектувати відповідно до нормативних вимог до шляхів евакуації людей з будівлі. Шляхи руху по коридору слід приймати не менше ніж 1,5 м (рисунок 8). Висота проходів у просвіті, по всій їх довжині і ширині повинна бути не менше ніж 2,1 м.

При реконструкції будівель дозволяється зменшувати ширину коридорів за умови створення роз'їздів (кишень) для крісел колісних.

Загальний простір

Підходи до різного обладнання та меблів повинні бути завширшки не менше ніж 0,9 м, діаметр зони для самостійного розвороту особи з інвалідністю на кріслі колісному слід приймати не менш ніж 1,5 м (рисунок 9). Ширина дверних і відкритих прорізів у стіні, а також виходів з приміщення на сходову клітку має бути не менше ніж 0,9 м. Дверні прорізи в приміщенні не повинні мати порогів і перепадів висот підлоги, якщо це не визначено технологічним призначенням приміщення.

У місцях відпочинку та очікування не менше одного місця повинно бути передбачено для осіб з інвалідністю на кріслі колісному або користувача з милицями (тро-стиною), а також його супроводжувача.

Шляхи руху МГН усередині будівлі слід проектувати згідно з вимогами ДБН В.1.1-7 до шляхів евакуації людей з будівлі. Ширина шляху руху в коридорах, приміщеннях, галереях у чистоті повинна бути не меншою:

- при русі в одному напрямку 1,5 м;
- при зустрічному русі 1,8 м.

					601-БМ. 11394028.ПЗ	Арк.
Зм.	Лист	№ докум.	Підпис	Дата		38

Ширину проходу в приміщенні з обладнанням і меблями слід приймати не менше ніж 1,2 м. Ширина балконів і лоджій повинна бути не меншою ніж 1,5 м. Ширину коридора або переходу в інший будинок слід приймати не менше 2,0 м.

Для опорядження приміщень не допускається застосовувати ворсові килими з товщиною покриття (з урахуванням висоти ворсу) більше ніж 0,013 м. Килимові покриття на шляхах руху повинні бути щільно закріплені, особливо на стиках полотнин і по краях різнорідних покриттів.

Ширина дверних і відкритих прорізів у стіні, а також виходів із приміщень і з коридорів у сходову клітку повинна бути не менше ніж 0,9 м.

При глибині відкритого прорізу більше ніж 1,0 м ширину прорізу слід приймати за шириною комунікаційного проходу, але не менше ніж 1,2 м.

Внутрішні дверні прорізи не повинні мати порогів і перепадів висот підлоги. За необхідності влаштування порогів їх висота або перепад висот не повинні перевищувати 0,02 м.

В полотнах зовнішніх дверей слід передбачати оглядові панелі, заповнені прозорим і ударно міцним матеріалом, нижня частина яких повинна розташовуватися в межах 0,3-0,9 м від рівня підлоги. Нижня частина дверних полотнин на висоту не менше ніж 0,3 м від рівня підлоги повинна бути захищена протиударною смугою. Слід застосовувати двері на завісах однобічної дії з фіксаторами у положеннях «відчинено» і «зачинено».

Слід також використовувати двері, що забезпечують затримку автоматичного зачинення дверей тривалістю не менше ніж 5 с.

Сходи внутрішні

Сходи повинні бути рівними, суцільними, з підсходишками (лицьова вертикальна частина сходинки), із шорсткуватою поверхнею. Край сходинки не має виступати за рівень під сходинки. Поперечний уклон зовнішніх сходинок повинен бути в межах 1-2 %. Ширина проступів сходів повинна бути не менше ніж 0,3 м, а висота підйому сходинок – не більше ніж 0,15 м. Уклони сходів повинні бути не більше ніж 1:2. Ребро сходинок повинно мати заокруглення радіусом не більше ніж

					601-БМ. 11394028.ПЗ	Арк.
Зм.	Лист	№ докум.	Підпис	Дата		39

0,02 м. Бічні краї сходинок, що не примикають до стін, повинні мати бортики заввишки не менше ніж 0,02 м.

На верхній або бічній, зовнішній відносно до маршру поверхні поручнів перил повинні передбачатися рельєфні позначення поверхів у тактильному вигляді та (або) шрифтом Брайля. Розміри цифр повинні бути не менше ніж, м: ширина – 0,01, висота – 0,015, висота рельєфу цифри – не менше ніж 0,002. На кожному поверсі також має бути встановлена інформаційна табличка з вказаним поверхом, яка виконана контрастним кольором.

На шляхах евакуації перша та остання сходинок сходового маршру або поручні сходів повинні бути промарковані світловідбиваючими елементами (контрастна фарба, катафоти).

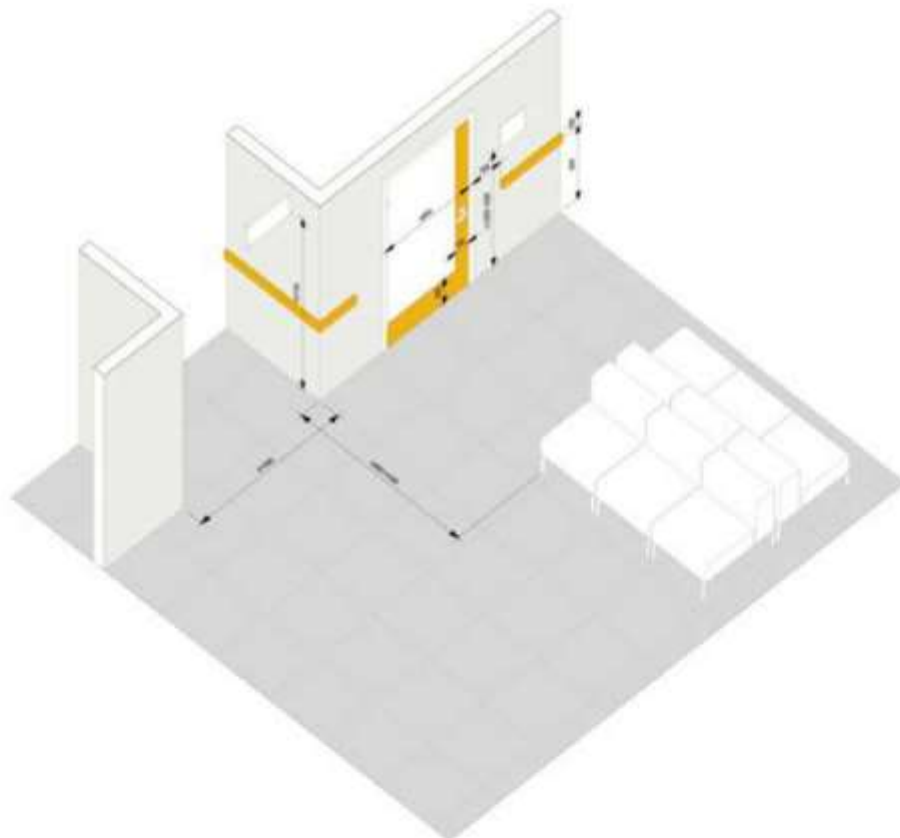

Рисунок 1.25 – Доступність пересування у внутрішньому просторі.
Горизонтальні комунікації

					601-БМ. 11394028.ПЗ	Арк.
Зм.	Лист	№ докум.	Підпис	Дата		40

Пандуси внутрішні

При реконструкції будівель і споруд внутрішні сходи до рівня першого поверху можуть бути дубльовані пандусами. У випадку розміщення приміщень на поверхах вище або нижче поверху основного входу до будинку (першого поверху) допускається застосування підйомників з вертикальним або паралельно до нахилу сходів переміщенням згідно з вимогами ДСТУ ISO 4190-6, ДСТУ ISO 9386-1, ДСТУ ISO 9386-2, ДСТУ EN 81-70, ДСТУ EN 81-71, НПАОП 0.00-1.02.

Поверхня або поручні маршу пандуса повинна візуально контрастувати з горизонтальною поверхнею. Допускається для виявлення граничних поверхонь застосування світлових маячків або світлових стрічок.

Уклон пандуса в будівлі повинен бути не більше 8 % (1/12). Максимальна висота одного підйому (маршу) пандуса, ширина, влаштування площадок на горизонтальній ділянці, наявність гвинтових пандусів вказані у 5.3.1. При перепаді висот підлоги на шляхах руху до 0,2 м і менше допускається збільшувати уклон пандуса до 10 %.

Внутрішнє обладнання

Системи засобів інформації і сигналізації про небезпеку повинні бути комплексними і передбачати візуальну, звукову і тактильну інформацію в приміщеннях (крім приміщень з мокрими процесами). Вони повинні відповідати вимогам ДБН В.1.1-7, ДБН В.2.5-56.

Засоби інформації (у тому числі знаки і символи) повинні бути ідентичними в межах будівлі або комплексу будівель і споруд, розташованих в одному районі, підприємстві, і відповідати знакам, встановленим чинними нормативними документами.

Система засобів інформації зон і приміщень (особливо в місцях масового відвідування), а також вхідних вузлів і шляхів руху повинна забезпечувати безперервність інформації, своєчасне орієнтування й однозначне упізнання об'єктів і місць відвідування. Вона повинна передбачати можливість одержання інформації про асортимент послуг, що надаються, розміщення і призначення функціональних

					601-БМ. 11394028.ПЗ	Арк.
Зм.	Лист	№ докум.	Підпис	Дата		41

елементів, розташування шляхів евакуації, попереджати про небезпеку в екстремальних ситуаціях.

Візуальна інформація повинна розташовуватися на контрастному фоні з розмірами знаків, мщо відповідають відстані огляду, і бути пов'язана з художнім рішенням інтер'єра. Візуальна інформація повинна розташовуватися на контрастному фоні з розмірами знаків, що відповідають відстані огляду, і бути пов'язана з художнім рішенням інтер'єра. Освітленість приміщень і комунікацій для користувачів МГН слід підвищувати на один ступінь порівняно з вимогами ДБН В.2.5-23 та ДБН В.2.5-28. Перепад освітленості між сусідніми приміщеннями і зонами не повинен бути більший ніж 1:4.

У вестибюлях громадських будівель та споруд слід передбачати встановлення звукових інформаторів за типом телефонів-автоматів, якими можуть користуватися відвідувачі з порушенням зору, і текстофонів для відвідувачів з порушенням слуху.

Прилади для відчинення і зачинення дверей, горизонтальні поручні, а також ручки, важелі, крани і кнопки різних апаратів, отвори торговельних і квиткових автоматів та інші пристрої усередині будівлі слід встановлювати на висоті не більше ніж 1,1 м і не менше ніж 0,85 м від підлоги і на відстані не менше ніж 0,4 м від бічної стіни приміщення або іншої вертикальної поверхні. Вимикачі і розетки в приміщеннях слід проектувати згідно з вимогами ДСТУ ІЕС TR 60083 та передбачати на висоті 0,8 м від рівня підлоги. Зазначені елементи електричного обладнання повинні бути виділені контрастним кольором.

Слід застосовувати дверні ручки, запори, засувки й інші прилади відчинення і зачинення дверей, що повинні мати форму, яка дозволяє особі з інвалідністю керувати ними однією рукою (кулаком) і не вимагає застосування надто великих зусиль або значних поворотів руки у зап'ясті.

Доцільно орієнтуватися на застосування легко керованих приладів і механізмів, а також П-подібних ручок. Ручки на полотнах розсувних дверей повинні встановлюватися так, щоб при повністю відчинених дверях ці ручки були легко доступними по обидва боки стіни. Ручки дверей, розташованих у куті коридору або приміщення, повинні розміщуватися на відстані від бічної стіни не менше ніж 0,6 м. Зазначені елементи дверей слід виділяти контрастним кольором.

					601-БМ. 11394028.ПЗ	Арк.
Зм.	Лист	№ докум.	Підпис	Дата		42

Зона обслуговування відвідувачів

За наявності декількох ідентичних місць (приладів, пристроїв) обслуговування відвідувачів 5 % їхньої загальної кількості, але не менше одного, повинні бути запроєктовані так, щоб ними могла скористатися особа з інвалідністю. Для осіб з порушенням опорно-рухового апарату, які стоять, прилавок повинен бути заввишки 0,95-1,11 м, а для тих, що сидять, – 0,74-0,8 м. При проектуванні інтер'єрів, підбиранні та розміщенні приладів і пристроїв, технологічного й іншого обладнання слід виходити з того, що зона досяжності для відвідувача у кріслі колісному повинна знаходитися в межах:

– не вище ніж 1,4 м і не нижче ніж 0,3 м від підлоги при розташуванні збоку від відвідувача;

– не вище ніж 1,2 м і не нижче ніж 0,4 м від підлоги при фронтальному підході.

Поверхня столів індивідуального користування, прилавоків і інших місць обслуговування, що використовуються відвідувачами на кріслах колісних, повинна знаходитися на висоті не більше ніж 0,8 м над рівнем підлоги.

ЗАСОБИ БЕЗПЕКИ, ОРІЄНТУВАННЯ ОТРИМАННЯ ІНФОРМАЦІЇ ПРИ КОРИСТУВАННІ СЕРЕДОВИЩЕМ

ТАКТИЛЬНІ ЕЛЕМЕНТИ ДОСТУПНОСТІ

Тактильні елементи доступності (далі – ТЕД) повинні надавати особам з порушенням зору необхідну і достатню інформацію, яка сприяє самостійній орієнтації в інфраструктурі усіх населених пунктів, у тому числі в вулично-дорожньому просторі, у житлових будинках та громадських будівлях і спорудах. Основний принцип використання ТЕД – сприйняття на дотик.

ТЕД поділяються на тактильні смуги (далі – ТС) та тактильні інформаційні покажчики (далі – ТІП).

Тактильні смуги

ТС повинні тактильно відрізнятися від основної поверхні, на яку вони встановлені, та бути відчутними (за допомогою тростини або підшви взуття). ТС також повинні контрастно відрізнятися за кольором і фактурою від (до) поверхні, на яку їх встановлено.

					601-БМ. 11394028.ПЗ	Арк.
Зм.	Лист	№ докум.	Підпис	Дата		43

ТС, як засіб сигналізації або орієнтування для осіб з порушенням зору та інших користувачів, повинні попереджувати про різні види небезпеки або перешкод при пересуванні на шляхах руху до (на) об'єктів(-ах) соціальної, інженерно-транспортної інфраструктури, пішохідних шляхах, прилеглою до об'єктів територією та в інтер'єрах об'єктів. ТС повинні забезпечити інформацію щодо початку та закінчення руху, зміни напрямку руху, відображення місця посадки до транспортних засобів, місць отримання товарів, послуг, довідкової чи іншої інформації.

ТС повинні застосовуватись трьох типів: попереджувальні, спрямовуючі та інформаційні. ТС можуть бути зовнішні (на елементах доріг і вулиць населених пунктів у визначених місцях), і внутрішні (на поверхні підлогового покриття, стінах громадських будівель і споруд, окремих стояках).

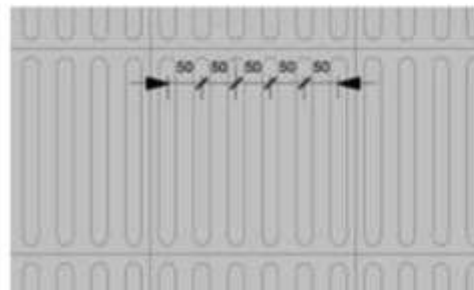

Рисунок 1.26 – Рифли повздовжні (Направляюча ТС)

Рисунок 1.27 – Направляюча ТС вздовж вулиці

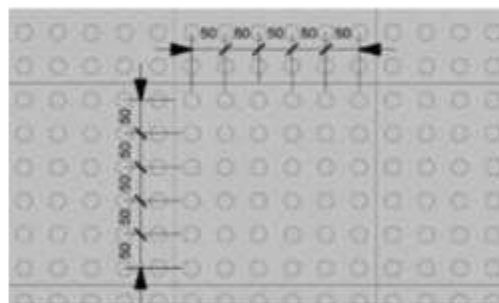

Рисунок 1.28 – Рифли типу зрізаних конусів (Попереджувальня ТС)

					601-БМ. 11394028.ПЗ	Арк.
Зм.	Лист	№ докум.	Підпис	Дата		44

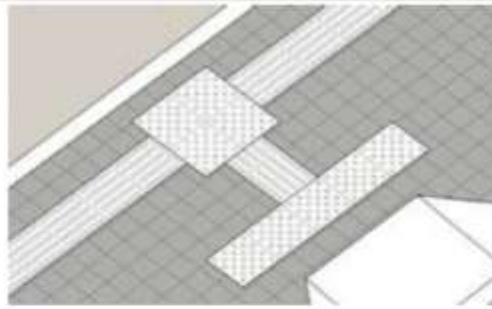

Рисунок 1.29 – Попереджувальня ТС перед виходом на проїзну частину

За принципом встановлення ТС поділяються: на стандартні та спеціальні. Стандартні ТС – це зовнішні та внутрішні смуги зі звичайних (типових) елементів середовища.

Зовнішні стандартні ТС – це: бордюрний камінь, газон, пішохідна доріжка, яка має з одного чи двох боків різне за фактурою покриття зі стандартних матеріалів, комбіноване покриття, коли на пішохідних шляхах покладені різні типи тротуарної плитки, бруківки, асфальту, що відрізняються тактильно і за кольором. Стандартні ТС при дотриманні основних критеріїв щодо тактильності та контрастності, не повинні дисонувати з навколишнім середовищем, в тому числі із об'єктами історичної та культурної спадщини.

Внутрішні стандартні ТС – це: решітки чи килимки для витирання ніг, килимові доріжки, підлогове покриття, яке відрізняється одне від одного тактильно та за кольором.

Початок попереджувальної ТС повинен знаходитись не менше ніж за 0,8 м до перешкоди.

Направляюча ТС

Направляюча ТС повинна забезпечувати вільне орієнтування для пошуку необхідного та безпечного напрямку руху осіб з порушенням зору та інших користувачів. Смуга спеціальної направляючої ТС повинна бути завширшки не менше ніж 0,3 м, мати рельєфний вигляд повздовжніх (паралельних один одному) рифів або ребер.

					601-БМ. 11394028.ПЗ	Арк.
Зм.	Лист	№ докум.	Підпис	Дата		45

Спеціальні направляючі ТС слід встановлювати лише на тих об'єктах, де відсутні яскраво виражені чи зрозумілі стандартні ТС, або якщо необхідно, прокласти маршрут до конкретного об'єкта.

Направляючі ТС повинні бути встановлені на площах, у громадських просторах, на шляхах до об'єктів громадського призначення, транспорту та транспортної інфраструктури.

Рисунок 1.30 – Направляюча ТС позначає маршрут до об'єкту (будівлі або парковки).

Рисунок 1.31 – Направляюча ТС позначає маршрут вздовж вулиці та до зупинки.

Рисунок 1.32 – Попереджувальня ТС перед виходом на проїзну частину

					601-БМ. 11394028.ПЗ	Арк.
Зм.	Лист	№ докум.	Підпис	Дата		46

Направляючі ТС також доцільно встановлювати в інтер'єрах будівель громадського призначення для полегшення орієнтування та навігації осіб із порушеннями зору та інших користувачів в холах, вестибюлях, залах. Якщо в коридорах громадських будівель і споруд покладені килимові доріжки, то для позначення бічних проходів їх килимову доріжку прокладають під магістральною килимовою доріжкою. У приміщеннях промислових будівель і споруд як підлогові покажчики можуть бути використані діелектричні гумові килими завширшки не менше 0,3 м. Для позначення бічних проходів у коридорах будівель і споруд можна використовувати діелектричні гумові килими, які підкладають під гумовий килим, що позначає магістральну доріжку.

Місце розміщення направляючої ТС повинно бути максимально безпечним для всіх користувачів. При прокладанні направляючої ТС паралельно будівлі чи споруді відстань від ТС до цього об'єкта має бути не менше ніж 3 м. Не допускається встановлення направляючої ТС в зоні об'єктів, нижній край яких нижче 2,1 м по горизонталі і виступає більше ніж 0,1 м по вертикалі (гілки дерев, поштові скриньки, укриття таксофонів, банкомати, інформаційні щити).

Попереджувальні та інформаційні ТС

Попереджувальну ТС слід застосовувати для попередження про бар'єр, небезпеку, перешкоду. Спеціальні попереджувальні ТС повинні бути завширшки не менше ніж 0,4-0,6 м та мати рельєф у вигляді зрізаних конусів заввишки 0,004-0,005 м.

Початок попереджувальної ТС повинен знаходитись не менше ніж за 0,8 м до перешкоди. Попереджувальні ТС повинні мати ширину відповідно до ширини перешкоди на шляху руху.

Попереджувальні ТС обов'язково встановлюються паралельно відносно бар'єру (перешкоди): у місцях пониження бордюрного каменю перед виходом на проїзну частину, по ширині розмітки пішохідного переходу, перед наземним чи підземним переходом, по краю платформи на залізничному транспорті, метрополітені, автовокзалі, перед початком сходів, пандусів, перед загальним входом

					601-БМ. 11394028.ПЗ	Арк.
Зм.	Лист	№ докум.	Підпис	Дата		47

або виходом до об'єкта чи прилеглої території, на початку та в кінці пониження або підвищення пішохідного шляху.

Інформаційною ТС позначають початок та закінчення, а також місце зміни напрямку руху направляючої ТС, поворот чи розходження її в різні боки, початок наземного/підземного пішохідного переходу (перехрестя). У місці початку наземного пішохідного переходу (перехрестя) інформаційна ТС наноситься перпендикулярно до попереджувальної ТС.

Допускаються інші кути примикання, у тому числі у вигляді продовження у відповідному напрямку залежно від планувальних вирішень пішохідних переходів і перехресть. Інформаційна ТС у таких випадках наноситься по всій ширині пішохідного шляху.

Таким чином також позначаються підземні переходи, початок (закінчення) зупинок громадського транспорту, місця посадки в міській транспорт, пандуси, сходи, вхідні групи. Місце зміни напрямку руху направляючої ТС, поворот чи розходження її в різні боки позначається інформаційною ТС завширшки не менше ніж 0,6 м зі зрізаними конусами.

Інформаційні ТС можуть бути розміщені на стінах приміщень та вказувати місце знаходження тактильних інформаційних покажчиків. При цьому ТС може мати вигляд тактильної смуги завширшки від 0,1 м та глибиною горизонтальної площини до 0,03 м без рельєфного рисунку.

Технічні вимоги

С повинні бути надійно закріплені, не зсуватися та/або «задиратися» в разі їх контакту із взуттям або засобами пересування.

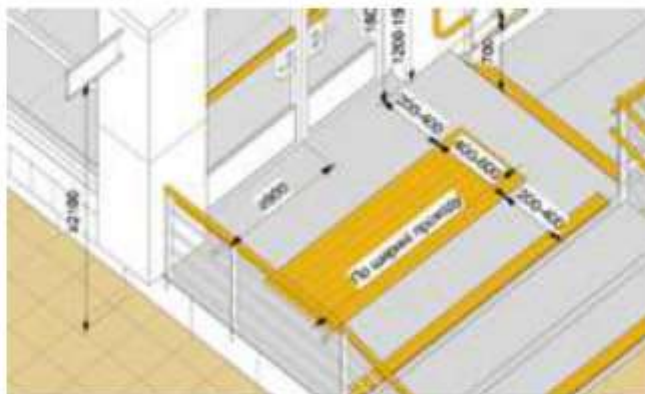

Рисунок 1.33 – Попереджувальна ТС перед входом в будівлю

									Арк.
									48
Зм.	Лист	№ докум.	Підпис	Дата	601-БМ. 11394028.ПЗ				

Поверхня ТС повинна бути шорсткою, мати підвищену зносостійкість до інтенсивного механічного впливу (механічної дії). Термін використання показчиків повинен відповідати термінові використання прилеглої покриття.

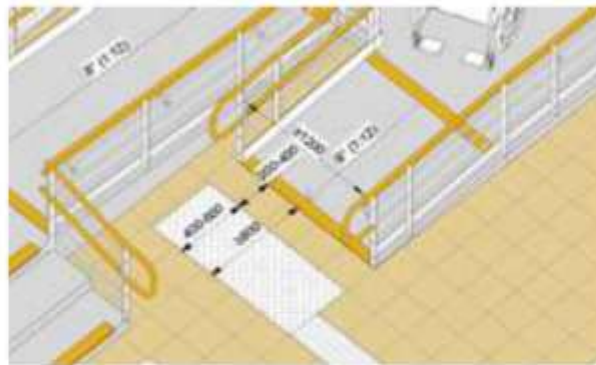

Рисунок 1.34 – Попереджувальна ТС перед пандусом

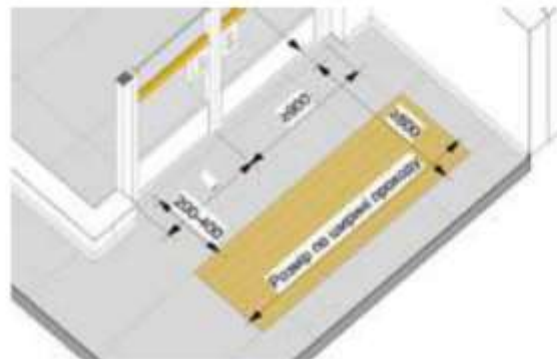

Рисунок 1.35 – Попереджувальна ТС перед виходом на проїзну частину

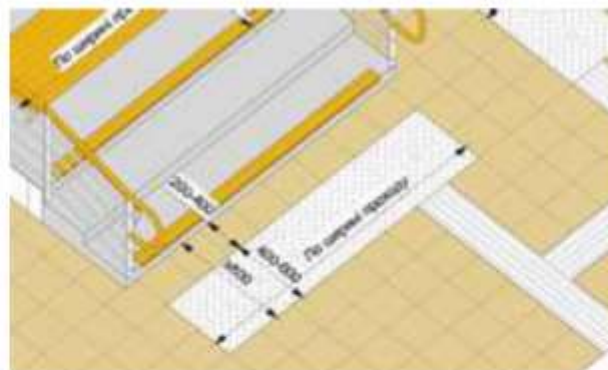

Рисунок 1.36 – Попереджувальна ТС перед сходами

Основні розміри, колір, форма рифлення, призначення, правила застосування, вимоги до поверхні ТС повинні відповідати вимогам безпеки пішохідного і дорожнього руху.

					601-БМ. 11394028.ПЗ	Арк.
Зм.	Лист	№ докум.	Підпис	Дата		49

ТАКТИЛЬНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ПОКАЖЧИКИ

Тактильні інформаційні покажчики (далі – ТП) – повинні дублювати плоско друковану текстову чи графічну інформацію у тактильному вигляді та шрифтом Брайля. Порядок тактильних символів має відображатися зліва направо. Форми, на яких розташовано ТП, не повинні мати гострих кутів (мати заокруглення). Для визначення напрямку руху до чи місця знаходження ТП повинні використовуватися направляючі та інформаційні ТС.

Тактильні позначки повинні містити коротку інформацію, виконану у тактильному вигляді плоско друкованого тексту та шрифтом Брайля. Тактильними позначками (ТП) позначаються:

- номер поверху на поручнях чи перилах сходів (напрямок нанесення символів – зліва на право) та наличниках дверей входу до ліфта;
- номер поверху біля кнопок у ліфтах, кнопок виклику чи зв'язку з персоналом;
- номери кабінетів на горизонтальній площині настінної інформаційної ТС;
- інші об'єкти за необхідності.

ТП поділяються на:

- інформаційні тактильні таблички (зовнішні і внутрішні);
- інформаційні тактильні позначки;
- мнемосхеми.

Інформаційні тактильні таблички

Інформаційні тактильні таблички повинні дублювати текстову інформацію у тактильному вигляді плоско друкованого тексту та шрифтом Брайля. Порядок і правила застосування шрифту Брайля на інформаційних вказівниках слід виконувати згідно з вимогами ДСТУ ISO 17049.

Зовнішня тактильна табличка повинна містити основну інформацію про об'єкт, назву об'єкта, години роботи. Місце розміщення зовнішньої тактильної таблички праворуч від входу до об'єкта на висоті від 1,2 м до 1,5 м на стіні або окремому стояку, вертикально по відношенню до поверхні землі або на спеціальному стояку горизонтально під кутом 25-40° на висоті 0,9 м.

					601-БМ.11394028.ПЗ	Арк.
Зм.	Лист	№ докум.	Підпис	Дата		50

Внутрішні тактильні таблички розміщують, зазвичай, на першому поверсі, в холах, вестибюлях та інформують про об'єкти та послуги, що надаються. Таблички з номером кабінету та його призначенням повинні бути розміщені на висоті від 1,2-1,5 м на відстані 0,3 м праворуч відносно

дверей. Допускається її встановлення в іншому місці поруч з дверима (зліва, збоку) з обов'язковим застосуванням інформаційної ТС для його позначення.

Мнемосхеми повинні містити основну інформацію, яка сприяє самостійній навігації (орієнту ванні) на об'єкті чи прилеглої території. На мнемосхемі необхідно відображати у тактильному вигляді та шрифтом Брайля: план (схему) поверхів будівлі, евакуації, прилеглої території (за наявності), окремих локацій об'єкта. Місце знаходження мнемосхеми повинно бути у доступному та зрозумілому для МПН місці, переважно біля входу/виходу до будівлі (об'єкта).

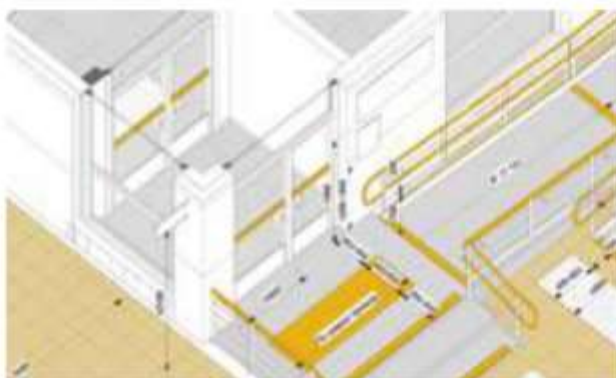

Рисунок 1.37 – Зовнішня тактильна табличка

Рисунок 1.37 – Внутрішня тактильна табличка

ВІЗУАЛЬНІ ЕЛЕМЕНТИ ДОСТУПНОСТІ

Візуальні елементи доступності (далі – ВЕД) повинні забезпечувати: безпеку, орієнтування, отримання інформації для усіх користувачів, включаючи осіб із порушеннями зору. Основний принцип використання ВЕД – це зорове сприйняття. Створення ВЕД відбувається за допомогою кольорових рішень, інформаційних табличок, інформаторів та покажчиків.

Позначення кольором ділянок або об'єктів

Для вільного орієнтування, отримання інформації та безпеки при пересуванні на шляхах руху до об'єктів соціальної, інженерно-транспортної інфраструктури, на пішохідних шляхах, при леглих до об'єктів територій та всередині об'єктів необхідно використовувати контрастне спів відношення кольорів: шляхи до об'єкта; вхідні групи, складні ділянки (у вестибюлях, на перетинах шляхів руху) з метою забезпечення структурованості простору; дверні прорізи зовні та всередині.

У разі співпадіння дверей та фасаду будівлі за кольором дверний проріз маркується по периметру. При застосуванні обертових дверей, на стіні, вздовж якої відбувається рух, наноситься контрастна смуга по всій довжині руху заввишки не менше 0,1 м. У зоні руху обертових дверей колір підлоги має відрізнятися від кольору перед/за дверима.

Кольором слід виділяти такі елементи:

- поручні на пандусах та сходах;
- шляхи руху всередині об'єкта, у приміщеннях, що мають повороти (використання різних кольорів на стику підлогових покриттів), зміну локацій зовні та всередині об'єкта.

Також необхідно контрастно виділяти окремі об'єкти та елементи інтер'єрів будівель, якщо вони візуально не помітні, а саме:

- дверну фурнітуру (дверні петлі, ручки), замки, засоби для прийняття електронних карток чи перепусток;
- елементи умеблювання (столи, шафи, стільці, лави);
- елементи обладнання для надання/отримання товарів, інформації чи послуг;
- вмикачі світла (розетки).

					601-БМ. 11394028.ПЗ	Арк.
Зм.	Лист	№ докум.	Підпис	Дата		52

Виділення контрастним кольором або нанесення попереджувальних контрастних смуг відбувається за відсутності природного (стандартного) кольорового виділення на окремих елементах:

– пішохідні шляхи, наземні обмежувачі руху транспорту, шлагбауми, стовпи та колони, бордюрний камінь на пішохідному шляху, початок/закінчення штучного підвищення (пониження) пішохідного шляху, інші перешкоди;

– сходи (зовні або всередині об'єкта). Контрастна смуга наноситься на першу та останню сходинку сходового маршруту на краю сходинки по всій ширині. Горизонтальна площина сходинки маркується смугою завширшки не менше 0,1м, вертикальна площина сходинки – підсходинки.

– смугою завширшки не менше 0,05 м. Смуга наноситься на інші сходинки за умови, що ширина, глибина чи висота сходинок відрізняються одна від одної;

– пандуси (початок та закінчення за відсутності попереджувальних ТС);

– дверні прорізи. Нижня частина дверей – смуга по всій ширині дверей завширшки 0,2-0,4 м. Дверний косяк – смуга по всій висоті дверей завширшки 0,05-0,1 м (рисунок 39);

– пороги;

– інші перешкоди, шляхи руху (колони, відкриті прорізи, обмежувачі руху транспорту, інформаційні стояки, елементи обладнання для придбання/отримання товарів, інформації чи послуг, декоративні конструкції, навісні перешкоди, стелі).

Усі прозорі чи скляні конструкції, які знаходяться на шляхах руху МГН, а також прозорі елементи об'єктів, де відбувається отримання інформації та послуг, придбання товарів, повинні мати контрастне маркування.

Прозорі двері облаштовуються попереджувальною контрастною смугою на висоті від 1,0-1,5 м, із шириною смуги, ідентичною ширині дверного прорізу.

Висота смуги повинна бути не менше ніж 0,1 м. Додатково прозорі дверні прорізи повинні бути облаштовані текстовою табличкою вхід/вихід, виконаною збільшеним шрифтом та з контрастним співвідношенням кольорів. Якщо разом із прозорими дверима на об'єкті є прозорий фасад, прозорі двері додатково маркуються по периметру (краю) дверного прорізу з шириною смуги від 0,1 м. Маркування прозорого фасаду є обов'язковим (рисунок 40).

					601-БМ. 11394028.ПЗ	Арк.
Зм.	Лист	№ докум.	Підпис	Дата		53

Якщо на об'єкті знаходяться обертові прозорі двері, на стіну, вздовж якої відбувається рух, наноситься контрастна смуга по всій довжині руху заввишки не менше ніж 0,1 м.

Кольором слід маркувати:

– прозорі стіни, турнікети, інші елементи інтер'єру, обладнання чи меблі (столи, шафи, стільці, лави), що знаходяться на шляхах руху, елементи обладнання для придбання/отримання товарів, інформації чи послуг, стійки, полички;

– прозорі елементи конструкції або об'єктів, де відбувається отримання інформації щодо придбання товарів чи послуг (операційні вікна в банках, пошті; каси, довідкові бюро чи бюро перепусток), маркуються так, що контрастна смуга влаштовується по всьому периметру (ширині) зони, де відбувається передача грошей, документів, товарів заввишки 0,01-0,02 м. Якщо верхня частина відповідного елемента знаходиться на висоті до двох метрів, на неї також наноситься попереджувальна контрастна смуга. У разі розташування операційного вікна на рівні скляного фасаду, то попереджувальна смуга наноситься по периметру вікна.

При контрастному маркуванні можна використовувати рекламну, інформаційну, довідкову інформацію для сприйняття її особами з порушенням зору. При цьому застосовують колір фону, контрастний до кольору шрифтів, використовують не більше двох кольорів фону та мінімум тексту. Відстань від тексту до початку/закінчення фонові поверхні вгору та вниз повинна бути не менше 0,05 м.

					601-БМ. 11394028.ПЗ	Арк.
Зм.	Лист	№ докум.	Підпис	Дата		54

1.3. ВНУТРІШНІЙ ДИЗАЙН ПРИМІЩЕНЬ ЦНАП

ГАМА КОЛЬОРІВ

Кольорова гама є дуже важливим елементом стилю. Для приміщень ЦНАП рекомендується стриманий набір кольорів, який підкреслює діловий характер діяльності ЦНАП.

Поєднання спокійних тонів не напружує людей, що знаходяться в приміщенні, налаштовує на робочий ритм, а монохромна гама надає середовищу універсальність.

RAL 9003

Стеля, фарбування стін, настінна плитка, ролети, глухі двері, стільці для відвідувачів (варіант), ПВХ вазони, внутр. частина віконних рам, сантехніка

RAL 7004

Наливна підлога (варіант), плитка для підлоги, плінтус, внутрішні інформаційні знаки (варіант), каркас скляних дверей, зовнішня частина віконних рам (варіант)

RAL 8025

Наливна підлога (варіант), внутрішні інформаційні знаки (варіант), стільці для відвідувачів (варіант), каркас скляних дверей (варіант)

RAL 7047

ЛДСП меблі, фарба каркасів меблів, дивани, ПВХ основа для стендів, літери з плівки для ящиків

					601-БМ. 11394028.ПЗ	Арк.
Зм.	Лист	№ докум.	Підпис	Дата		55

RAL 7024

Літери з плівки для стендів та інформаційних знаків

RAL 1004

Літери з ПВХ для інформаційних знаків.

Літери з плівки для ящиків

RAL 5005

ПВХ основа для інформаційних знаків, літери з плівки для інформаційних знаків. Літери з плівки для ящиків.

RAL 9005

Зовнішня частина віконних рам (варіант)

МАТЕРІАЛИ

Матеріали, які застосовуються для облицювання та оздоблення приміщень ЦНАП, повинні бути якісними, відповідати естетичним вимогам, бути безпечними для здоров'я. У цьому збірнику більшість матеріалів рекомендовано для всіх об'єктів.

Проте, залишається на розгляд місцевої громади вибір матеріалу та кольору підлоги, від якого також залежить колір деяких елементів інтер'єру — стільців для відвідувачів та тексту внутрішніх інформаційних знаків.

ПІДЛОГА

Підлога для основного приміщення рекомендується декількох типів:

керамічна плитка, індустриальний паркет, наливна підлога та реставрація існуючої підлоги (у випадку мозаїчної підлоги та паркету). Перевагу варто надавати плитці, котра вважається пріоритетним варіантом. Керамічна плитка є надійним та найбільш доступним матеріалом. Наливна підлога, натомість, є більш дорогою та складною у монтуванні, перевагу якій рекомендується надавати лише у випадку високої фінансової спроможності громади.

					601-БМ. 11394028.ПЗ	Арк.
Зм.	Лист	№ докум.	Підпис	Дата		56

В одному приміщенні ЦНАП не варто комбінувати різні типи підлоги, проте можна поєднувати використання двох матеріалів. Наприклад, використовувати наливну підлогу у зоні фронт-офісу та плитку в коридорі.

Підлога для санвузлів – лише нова керамічна плитка.

Підлога повинна мати високий рівень зносостійкості та відповідати екологічним і технологічним нормативам, не бути слизькою. Рекомендується застосовувати керамічну плитку з підвищеною стійкістю до стирання. Основне покриття більшості приміщень, що рекомендується до використання в санвузлах, матова плитка для підлоги 600x600 мм сірого кольору з протиковзкими властивостями. З цієї ж плитки виконується плінтус висотою 60 мм. В невеликих приміщеннях, коридорах та тамбурах розмір плитки може становити 300x300 мм. Також застосовується полімерне покриття товщиною 0,8 мм, глянцева. Є два варіанти кольору цього покриття (основний колір RAL 7004 або RAL 8025, з вкрапленнями інших відтінків), від вибору кольору також залежить колір стільців для відвідувачів та колір внутрішніх інформаційних знаків. Крім цього, в деяких ЦНАП можлива реставрація існуючої підлоги в вестибюлі та/або в фронт-офісі – шліфівка мозаїчного покриття або відновлення та фарбування паркету.

Межу між покриттями слід робити під дверними полотнами, без видимих порожків.

В санвузлах обов'язково необхідно виконувати гідроізоляцію підлоги.

Основа для покриття підлоги повинна бути міцною, рівною та горизонтальною. Відхилення поверхонь основи, підстильних шарів, стяжок і покриттів від горизонтальної площини або від заданого ухилу допускається не більш як 0,2 % від відповідного розміру приміщення. При ширині або довжині приміщення 25 м і більше ці відхилення не повинні перевищувати 50 мм. При виконанні будівельних робіт необхідно дотримуватись вимог по температурі та вологості повітря.

Біля входу в приміщення повинні знаходитись гумові килимки для очистки взуття. В приміщеннях ЦНАП (біля входу), при наявності сходинок або в інших випадках повинна бути спеціальна смуга яскравого кольору та/або особливої фактури для координації осіб з обмеженим зором.

					601-БМ. 11394028.ПЗ	Арк.
Зм.	Лист	№ докум.	Підпис	Дата		57

ПЛИТКА

Плитка – основний тип покриття підлоги, що рекомендується до застосування. Плитка повинна використовуватись в приміщеннях санвузлів ЦНАП.

Також, за умов обмеженої фінансової спроможності, можливе використання плитки на підлозі і в інших приміщеннях, навіть по всьому ЦНАП.

Рекомендується плитка сірого кольору (RAL 7004), розміром не менше 600х600 мм. В невеликих приміщеннях, коридорах та тамбурах розмір плитки може становити 300х300 мм. Поверхня повинна бути однотонною, матовою, не повинна ковзати. Плитка повинна бути стійкою до стирання. Перед початком будівельних робіт необхідно перевірити всю плитку на наявність дефектів, на відповідність розмірам та кольору.

Укладка плитки повинна відбуватись із видимого від входу кута приміщення. Шви повинні бути однаковими, в тон плитки. Чистова поверхня підлоги повинна бути рівною та горизонтальною. Укладка повинна йти під 90 градусів до стін приміщення. Допустимий просвіт при перевірці 2-метровою рейкою – 2 мм. Відхилення швів між рядами поштучних матеріалів у покриттях не повинно перевищувати 10 мм на 10 м довжини ряду.

Рисунок 1.38 – ЦНАП в Веселівській громаді

					601-БМ. 11394028.ПЗ	Арк.
Зм.	Лист	№ докум.	Підпис	Дата		58

Рисунок 1.39 – ЦНАП в Старобогородичанській громаді

НАЛИВНА ПІДЛОГА

Наливна підлога може виконуватись у всіх приміщеннях, крім санвузлів. Наливна підлога являє собою полімерне покриття товщиною 0,8 мм по рівній основі. Допустимий просвіт при перевірці 2-метровою рейкою – 1 мм.

Колір наливної підлоги рекомендується в двох варіантах – сірий (RAL 7004) або коричневий (RAL 8025). Від вибору цього кольору також залежить колір стільців для відвідувачів та колір внутрішніх настінних інформаційних знаків.

Рисунок 1.40 – ЦНАП в в Кочубеївській громаді

ВІКНА ТА РОЛЕТИ

Вікна рекомендовані із склопакетами. Профіль вікон – білого кольору (RAL 9003) всередині та сірого (RAL 7004) або темно-сірого (RAL 9005) зовні. Сірий колір зовні може не застосовуватись в існуючих будівлях, проте в нових, згідно типових проектів програми, його варто використовувати у відповідності до колористики фасадів. Опір теплопередачі повинен бути не менше $0,75 \text{ м}^2 \cdot \text{K}/\text{Вт}$. Склопакет двокамерний 4-10-4-10- 4 або з більшою кількістю камер. Рішення про доцільність заміни вікон приймається місцевою громадою.

Рекомендується встановлювати ролети для обмеження поширення та розсіювання падаючого в приміщення світла, що полегшить роботу службовців, дозволить забрати блики на моніторах та заважаючі відблиски з вулиці. Ролети являють собою світлу тканину, що кріпиться до валика над віконним прорізом. Розмір полотна підбирається по розміру вікна із запасом по 100 мм з усіх сторін. Пропускання світла повинне бути 40-60%. Ролети рекомендується розміщувати зверху та кріпити над віконним прорізом.

Рисунок 1.40 – ЦНАП в Миколаївській громаді

					601-БМ. 11394028.ПЗ	Арк.
Зм.	Лист	№ докум.	Підпис	Дата		60

СКЛЯНІ ПЕРЕГОРОДКИ

Скляні перегородки встановлюються з метою збільшення прозорості приміщень фронт-офісу. Вони являють собою конструкцію із алюмінієвих рам (з матовою шліфовкою), із заповненням загартованим склом (для внутрішніх перегородок) та склопакетами (для зовнішніх перегородок та тамбурів). Крім того, скляні перегородки можуть містити в своєму складі двері, які необхідно виконувати з таких же матеріалів, в них повинні бути стаціонарні алюмінієві ручки прямокутної форми та замки на ключі.

Рисунок 1.41 – Виконання перегородки у ЦНАП в Меджибізькій громаді

Рисунок 1.42 – Виконання металопластикової перегородки у ЦНАП в Вишнівській ТГ

					601-БМ. 11394028.ПЗ	Арк.
Зм.	Лист	№ докум.	Підпис	Дата		61

СТЕЛЯ

Оздоблення стелі в приміщеннях ЦНАП повинне бути надійним, простим у виконанні та відповідати естетичним вимогам. В Початковій фазі програми для оздоблення стелі в головних офісних приміщеннях ЦНАП використовувалась підвісна система. В приміщеннях архівів, а також у випадку, якщо вестибюль та тамбур розділяються з іншими установами в будівлі, в цілях економії можливо використовувати вирівнювання та фарбування існуючої стелі, але тільки в тих випадках, коли стеля якісна.

Рисунок 1.43 – Збереження оригінальної стелі у приміщенні міської ради, де розташовано ЦНАП у Чортківській ТГ

Стеля підвісна

Рекомендується використовувати підвісну стелю із окремих плит по технології типу «Армстронг» розміром 600x1200x15 мм або 600x600 мм (в малих приміщеннях) із прихованим/втопленим типом кріплення. Колір рекомендується світлий (RAL 9003). Направлення положення довгої сторони плит (1200 мм) – по довшій стороні приміщення. Також на стелю монтуються джерела світла в вигляді світильників 600x600 мм.

Каркаси підвісних стель, у тому числі їх вузли з'єднання та кріплення, слід виконувати з негорючих матеріалів. У просторі за підвісною стелею забороняється розміщувати канали, трубопроводи та повітропроводи для транспортування горючих рідин, газів, матеріалів, пилоповітряних сумішей.

					601-БМ. 11394028.ПЗ	Арк.
Зм.	Лист	№ докум.	Підпис	Дата		62

ОСВІТЛЕННЯ

Освітлення включає в себе два компоненти – природне та штучне освітлення.

Природне освітлення забезпечується через вікна та прозорі перегородки. Принцип відкритості простору ЦНАП дозволяє проникати більшій кількості світла в приміщення, не загороджуючи його глухими стінками та перегородками.

Штучне освітлення в головних робочих приміщеннях (фронт-офіси та бек-офіси) є комбінованим, так як це збільшує комфорт людей та підвищує умови праці. Воно складається із загального освітлення – вмонтованих в підвісну стелю світильників, що є основним, та місцевого освітлення у вигляді каркасних світильників та/або окремо висячих світильників безпосередньо над робочими столами, що є додатковим і може використовуватись ввечері та взимку. З метою підвищення комфорту та доцільного використання ресурсів місцеве освітлення слід передбачати з окремими вимикачами для кожного столу, а також із одним загальним вимикачем біля входу в приміщення на всі світильники відразу. Колірна температура штучного освітлення – не більше, ніж 4500 К, необхідна кількість світла – 400 лк на рівні робочих місць. В технічних приміщеннях достатньо одного виду освітлення – вмонтовані світильники у випадку підвісної стелі та підвісні світильники у випадку фарбування стелі.

Проектування та влаштування евакуаційного освітлення слід здійснювати відповідно до вимог ПУЕ, ДБН В.2.5-23, ДБН В.2.5-28, ДБН В.2.5-56.

ЗАГАЛЬНЕ ОСВІТЛЕННЯ

Вмонтовані світильники – призначені для організації загального освітлення приміщень ЦНАП. У приміщеннях фронт-офісу світильники розміром 300x1200 мм монтуються однією загальною лінією впритул, напрямком положення більшої сторони світильника визначається по довшій стороні приміщення. Вони повинні розміщуватись в підвісній стелі. Також можливе їх розміщення по два світильники поруч, замінюючи таким чином одну із панелей підвісної стелі 600x1200 мм.

В приміщеннях малої площі (санвузли, тамбури) можливо встановлювати їх поодинокі, тому що там немає потреби в такій великій кількості світла. Також можуть використовуватись вмонтовані лінійні LED-світильники. Точні розміри встановлює виробник. Колірна температура вмонтованих світильників не більше, ніж 4500К.

					601-БМ. 11394028.ПЗ	Арк.
Зм.	Лист	№ докум.	Підпис	Дата		63

ІНФОРМАЦІЙНІ ЗНАКИ

Зовнішню табличку «ЦНАП» або «ЦЕНТР НАДАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ» рекомендується розміщувати на головному фасаді будівлі, в якій знаходиться ЦНАП. Табличку не має перекривати озеленення, інша реклама, дорожні знаки. Вона повинна бути видимою в першу чергу із найближчої зупинки громадського транспорту та пішохідного переходу або перехрестя. Табличка розміщується лише на першому поверсі, на висоті 1,5-3 м від рівня землі. Її слід вирівнювати по архітектурним елементам фасаду (вікна, двері, балкони, фриз і т.д.).

У випадках, коли вхід у ЦНАП передбачено не з головного фасаду будівлі але його видно із вулиці, зі сторони вулиці рекомендується розміщувати повнорозмірну вивіску, а біля входу – вивіску «ЦНАП».

У випадках, коли вхід у ЦНАП передбачено не з головного фасаду будівлі, та входу не видно із вулиці, табличку слід розміщувати зі сторони вулиці, біля проходу до ЦНАП. На шляху від цієї таблички до входу в ЦНАП рекомендується розміщувати додаткові таблички «ЦНАП», а біля самого входу розміщувати ще одну повнорозмірну вивіску. Додаткові таблички розміщуються так, щоб мінімум одна із них була видимою з будь-якої точки на шляху від вулиці до входу.

Розмір таблички на вулиці слід вибирати, виходячи із багатьох факторів:

ширина вулиці, історичність забудови, масштаб будівлі, типологія фасаду. Рекомендується встановлювати табличку із написом «ЦЕНТР НАДАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ». Вивіску «ЦНАП» слід обирати лише тоді, якщо фасад будівлі не дозволяє встановити ні одного із повнорозмірних типів вивісок.

У випадку, якщо вхідні двері у будівлю використовуються також іншими організаціями, всередині будівлі безпосередньо біля входу у ЦНАП розміщується табличка «ЦНАП». Біля входу в будівлю вивіску розміщувати слід лише в тому випадку, якщо немає спільної вивіски із вказанням організацій, які користуються даним входом. Якщо всередині будівлі не передбачено внутрішніх покажчиків, дорогу до ЦНАП слід позначити додатковими вивісками «ЦНАП». З будь-якої точки на шляху від входу в будівлю до входу в ЦНАП повинна бути видна мінімум одна така вивіска.

					601-БМ. 11394028.ПЗ	Арк.
Зм.	Лист	№ докум.	Підпис	Дата		64

Табличку із розкладом роботи ЦНАП рекомендується розміщувати на вулиці безпосередньо біля вхідних дверей у ЦНАП. Вона повинна бути загальнодоступною у будь-який час. У випадку, якщо вхідні двері у будівлю використовуються також іншими організаціями, розклад роботи ЦНАП рекомендується розміщувати всередині, біля дверей в ЦНАП.

Проте, якщо загальні зовнішні двері у вихідні та неробочі дні замикаються на замок, розклад роботи розміщується на вулиці. Табличка розміщується на висоті 1,5-2 м від рівня входу. Інформація на вивісці повинна дублюватися у тактильному вигляді та шрифтом Брайля.

Інформаційні знаки поділяються на зовнішні та внутрішні.

Інформаційні знаки зовнішні

Вивіски прямокутної форми в чотирьох варіантах розмірів. На полі вивісок знаходиться надпис «ЦНАП» або «ЦЕНТР НАДАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ». Висота шрифту має відповідати розмірам. Шрифт надпису, який використовувався в Початковій фазі Програми – Century Gothic, всі букви великі. Матеріал тексту – ПВХ лист 3 мм, плотерна підрізка, колір золотистий (RAL 1004). Матеріал основи – ПВХ лист 3 мм, колір синій (RAL 5005). Вивіска графіку роботи повинна мати установлений формат. Віддавати перевагу типу кріплення інформаційної дошки не на цвяхах, які можуть деформувати інформаційну таблицю, а кріпленню на «бочках». Інформація на вивісці графіку роботи повинна дублюватися у тактильному вигляді та шрифтом Брайля.

Вивіска 545x1225 мм лише для внутрішнього використання. У випадку фінішного виконання стін згідно досвіду програми (RAL 9003) цю вивіску виконували з прозорого оргскла, а літери RAL-5005. В іншому випадку використовували основу з ПВХ RAL-5005, а літери RAL-1004.

RAL 1004

Літери з ПВХ для інформаційних знаків

RAL 5005

ПВХ основа для інформаційних знаків (у випадку кріплення вивіски 545x1225 мм на стіну з фінішним виконанням RAL-9003 колір використовується для літер на прозорому оргсклі)

					601-БМ. 11394028.ПЗ	Арк.
Зм.	Лист	№ докум.	Підпис	Дата		65

Вивіска прямокутної форми розміром 2450 мм по горизонталі та 1090 мм по вертикалі. На полі вивіски в чотирьох рядках знаходиться надпис «ЦЕНТР НАДАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ», висотою шрифту 135 мм. Шрифт надпису – Century Gothic, всі букви великі. Матеріал тексту – ПВХ лист 3 мм, плотерна підрізка, колір золотистий (RAL 1004). Матеріал основи – ПВХ лист 3 мм, колір синій (RAL 5005).

Рисунок 1.44 – Приклад виконання вивіски Тип 1

Вивіска прямокутної форми розміром 3360 мм по горизонталі та 570 мм по вертикалі. На полі вивіски в двох рядках розміщується надпис «ЦЕНТР НАДАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ» висотою шрифту 135 мм. Шрифт надпису – Century Gothic, всі букви великі. Матеріал тексту – ПВХ лист 3 мм, плотерна підрізка, колір золотистий (RAL 1004). Матеріал основи – ПВХ лист 3 мм, колір синій (RAL 5005).

Рисунок 1.45 – Приклад виконання вивіски Тип 2

					601-БМ. 11394028.ПЗ	Арк.
Зм.	Лист	№ докум.	Підпис	Дата		66

ІНФОРМАЦІЙНІ ЗНАКИ ВНУТРІШНІ НАСТІЛЬНІ

Настільні номери використовуються для орієнтації відвідувачів, щоб вони могли легко віднайти потрібний стіл. Нумерація столів повинна починатись від входу в приміщення. Знаки являють собою цифри висотою 125 мм із ПВХ листа 4 мм, які закріплені вертикально по центру основи у вигляді круга діаметром 200 мм із ПВХ листа 4 мм. Матеріал номерків - ПВХ лист 4 мм, плотерна підрізка. Колір вибрати аналогічний кольору покриттю підлоги. Можна розглянути варіант виготовлення номерків з металу з подальшим пофарбуванням в колір покриття підлоги. Номери не повинні повторюватися, їх кількість повинна відповідати кількості столів, які приймають відвідувачів.

Знак «ІНФОРМАЦІЯ» рекомендується ставити в тих ЦНАП, де немає рецепції, на стіл №1 (який повинен бути розміщений найближче до входу в приміщення). Він являє собою основу із прозорого оргскла 4 мм, на яку наклеєні літери із плівки.

Рисунок 1.46 – Приклад кріплення інформаційних таблиць

Рисунок 1.47 – Розташування номерних знаків для столів з органічного скла

					601-БМ. 11394028.ПЗ	Арк.
Зм.	Лист	№ докум.	Підпис	Дата		67

1.4. ЗОВНІШНІЙ ДИЗАЙН НОВИХ ЦНАП

ПЛАНУВАННЯ ТЕРИТОРІЇ ДЛЯ НОВОЗБУДОВАНОГО ЦНАП

Для розміщення ЦНАП є певні вимоги до ділянки проектування. Площа забудови може становити 130-150 м² для 10-14 робочих місць. Повинні виконуватись вимоги ДБН Б.2.2-12:2019 Планування та забудова територій, ДСП 173-96 Державні санітарні правила планування і забудови населених пунктів.

При виборі території для забудови необхідно забезпечувати збереження природного середовища, передбачаючи заходи щодо запобігання ерозійним процесам, забрудненню ґрунтів і водних джерел. Майданчик для будівництва при наявності радіоекологічного паспорту повинен мати достатні розміри з урахуванням розвитку об'єктів, які розміщуються на перспективу, налагодження систем водопостачання, каналізації, електропостачання і упорядкування транспортного обслуговування. Розміщення та орієнтація будівлі ЦНАП на ділянці повинні відповідати вимогам інсоляції, освітлення та захисту від шуму приміщень та території.

ГАМА КОЛЬОРІВ

Кольорова гама новозбудованого ЦНАП на окремій земельній ділянці повинна бути впізнаваною та не створювати дисонанс із навколишньою забудовою. Для фасадів ЦНАП обраний універсальний набір кольорів із нейтральних та природніх тонів, який підкреслює діловий характер діяльності ЦНАП. Кольорова гама новозбудованого ЦНАП на окремій земельній ділянці повинна бути впізнаваною та не створювати дисонанс із навколишньою забудовою. Для фасадів ЦНАП обраний універсальний набір кольорів із нейтральних та природніх тонів, який підкреслює діловий характер діяльності ЦНАП.

	RAL 7004 Віконні рами
	RAL 7044 Гладкі фіброцементні плити, плитка на виступаючих частинах цоколю
	RAL 7024 Цокольна плитка, пофарбування карнизу даху, металевих пандусів та перил

					601-БМ. 11394028.ПЗ	Арк.
Зм.	Лист	№ докум.	Підпис	Дата		68

Приклад новозбудованого ЦНАП в Миколаївській ТГ Сумської області

В Миколаївській ТГ Сумської області відкрився новий сучасний ЦНАП загальною площею в 120,3 м², який може вважатися однією з найбільш енергоефективних адміністративних будівель в Україні. Центр збудований з «нуля» менш ніж за 5 місяців з використанням сучасних енергоефективних технологій, як-от клімат-контроль рекуперації повітря та екологічних матеріалів.

Розміщення та орієнтація будівлі ЦНАП на ділянці відповідає вимогам інсоляції, освітлення та захисту від шуму приміщень та території.

Рисунок 1.48 – Для фасаду ЦНАП в Миколаївській громаді використано фіброцементні плити

Рисунок 1.49 – Дизайн екстер'єру

					601-БМ. 11394028.ПЗ	Арк.
Зм.	Лист	№ докум.	Підпис	Дата		69

Приклад новозбудованого ЦНАП у Полонській ТГ Хмельницької області

У Полонському ТГ Хмельницької області було побудовано один з найсучасніших ЦНАП в Україні загальною площею 120 м². Для будівництва було використано новітні енергозберігаючі технології та екологічні матеріали. ЦНАП має лаконічний дизайн, а кольорова гамма зовнішнього та внутрішнього дизайну витримана у палітрі, що була розроблена у дизайн – проекті.

Реалізоване рішення екстер'єру

Кольорова гамма не створює дисонанс з навколишнім середовищем та забудовою і підкреслює діловий характер будівлі.

В облаштуванні прибудинкової території відведено місця для велопарковки, а матеріали шляхового покриття та доріжок забезпечують безпечне пересування пішоходів, включаючи маломобільні групи населення з урахуванням руху візків для дітей та людей з інвалідністю.

Реалізоване рішення екстер'єру

Кольорова гамма не створює дисонанс з навколишнім середовищем та забудовою і підкреслює діловий характер будівлі.

В облаштуванні прибудинкової території відведено місця для велопарковки, а матеріали шляхового покриття та доріжок забезпечують безпечне пересування пішоходів, включаючи маломобільні групи населення з урахуванням руху візків для дітей та людей з інвалідністю.

Рисунок 1.50 – Дизайн екстер'єру

Зм.	Лист	№ докум.	Підпис	Дата

601-БМ. 11394028.ПЗ

Арк.

70

**2. ПРОЕКТНІ РІШЕННЯ КАПІТАЛЬНОГО РЕМОНТУ НЕЖИТЛОВОГО
ПРИМІЩЕННЯ З ОБЛАШТУВАННЯМ ЦЕНТРУ НАДАННЯ
АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ В М. ХОРОЛ.**

2.1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.

**2.1.1. КОРОТКА ХАРАКТЕРИСТИКА ОБ'ЄКТА, ДАНІ ПРО ПРОЄКТНУ
ПОТУЖНІСТЬ ОБ'ЄКТА.**

Об'єкт проєктування - проєкт капітального ремонту нежитлового приміщення з облаштуванням центру надання адміністративних послуг на вул. Незалежності, 190 в м. Хорол Лубенського району Полтавської області виконано у відповідності до діючого законодавства, вимог будівельних норм, державних стандартів і правил.

Характеристика району будівництва:

- температурна зона - I;

- температура зовнішнього повітря найбільш холодної п'ятиденки забезпеченістю 0,92 - 25⁰С

- нормативна глибина промерзання - 1,2 м.

Приміщення, що підлягає капремонті, має загальну площу - 176,00 м². Площа забудови 216,6 м². Склад приміщень: коридор, нежитлове приміщення, комора, нежитлове приміщення, зал, коридор, душева, санвузол. Висота приміщень: 4,185м - коридор, нежитлове приміщення, комора, нежитлове приміщення; 3,97м - зал, коридор, душева, санвузол.

Проєктна кількість працівників - 8, кількість змін - 1 зміна.

Розрахункова кількість відвідувачів - 30 осіб/день.

Капітальний ремонт передбачається вести в одну стадію.

					601-БМ. 11394028.ПЗ	Арк.
Зм.	Лист	№ докум.	Підпис	Дата		71

2.1.2. ВІДОМОСТІ ПРО ПОТРЕБИ В ПАЛИВІ, ВОДІ, ЕЛЕКТРИЧНІЙ ТА ТЕПЛОВІЙ ЕНЕРГІЇ, ЗАХОДИ ЩОДО ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ ТОЩО.

Провести перепланування нежитлового приміщення з облаштуванням кімнати для персоналу та інвентарної, улаштуванням Вбиральні для працівників, санвузла для людей з інвалідністю. Відділити теплогенераторну та електрощитову, виконавши окремих вхід у вказані приміщення.

Потреба у воді: на сьогодні мереж водопостачання та каналізації в будівлі немає. Розрахунок потреби у воді проводився для таких показників: 30 відвідувачів, 8 працівників. загальна потреба у воді становить 0,27 м.куб/добу. Кресленнями надано схеми водопостачання та водовідведення. Річна Витрата електроенергії складає 40 МВт/год.

Проєктом капремонту передбачається демонтаж існуючих мереж електропостачання, існуючих розеток та вимикачів та проведення нових мереж, улаштування електрощитової з встановленням ввідно-розподільного пристрою ВРП, електрощита ЦР.

Рішення щодо опалення: передбачається улаштування теплогенераторної, монтаж системи опалення; встановлення котла на твердому паливі. Теплоносій В системі опалення - вода з параметрами 80-60⁰С. Система радіаторного опалення - горизонтальна двотрубна.

Вентиляція приміщень - припливно-витяжна з природним та механічним спонуканням. Приплив повітря - здійснюється природно за допомогою відкриття вікон та дверей. Витяжка з приміщень санвузлів відбувається за рахунок осьових вентиляторів фірми «Вентс».

Рекомендується забезпечити ЦНАП мережами зв'язку (даним проєктом рішення щодо мереж зв'язку не опрацьовуються).

Заходи щодо енергозбереження.

Проєктом передбачаються наступні заходи з енергозбереження:

- а) улаштування системи вентиляції приміщень,
- б) встановлення приточно-витяжної системи;
- в) встановлення теплових завіс над входами;

					601-БМ. 11394028.ПЗ	Арк.
Зм.	Лист	№ докум.	Підпис	Дата		72

г) улаштування системи опалення та радіаторів з автоматичними термоголівками кожного опалювального приладу;

д) заміна вікон на металопластикові, двокамерні; проміжки у місцях прилягання коробок вікон до конструкції зовнішніх стін мають бути заповнені синтетичними матеріалами, що спінуються. Усі стулки вікон і дверей повинні бути укомплектовані ущільнювальними прокладками (не менше двох), виконаними з морозостійких матеріалів, термін ефективної експлуатації яких складає не менше 15 років;

е) утеплення фасадів;

є) організація обліку електроенергії - передбачено окремий лічильник електроенергії;

ж) раціональна побудова інженерних мереж з метою економії кабельно-провідникової продукції і зменшення струмових витрат;

з) передбачено лічильник води на ввіді в будинок.

При проєктуванні будівлі передбачається захист внутрішньої поверхні стін від дії вологи шляхом влаштування облицювання, штукатурки та фарбуванням водостійкими фарбами, з урахуванням матеріалу стін, умов їх експлуатації і вимог нормативних документів.

2.1.3. МАТЕРІАЛИ ОВНС, ВКЛЮЧАЮЧИ ДАНІ ЩОДО ВСІХ ОЧІКУВАНИХ ВПЛИВІВ НА ДОВКІЛЛЯ (ЗЕМЕЛЬНІ, ВОДНІ ТА ІНШІ РЕСУРСИ), ЇХ МІНІМІЗАЦІЯ ТА КОМПЕНСАЦІЯ.

Джерелами впливу об'єкту, що проєктується, на навколишнє середовище є викиди забруднюючих речовин від системи вентиляції, утворення господарських стічних вод, утворення побутових відходів при експлуатації об'єкту, шум при роботі вентиляторів.

Викиди не перевищують встановлених санітарних та екологічних нормативів (ГКД та ОБРД забруднюючих речовин в атмосферному повітрі населених пунктів і на рівні вікон найближчої житлової забудови).

При експлуатації об'єкту утворюються побутові відходи. Їх організоване збирання повинно здійснюватися в стандартизовані контейнери з обов'язковим

					601-БМ. 11394028.ПЗ	Арк.
Зм.	Лист	№ докум.	Підпис	Дата		73

періодичним вивезенням за договором зі спеціалізованою організацією. розробка окремих заходів з утилізації відходів не потрібна.

Проект не потребує спеціальних відновлювальних, компенсаційних і охоронних заходів.

Будівля впливає на навколишнє середовище тільки в період експлуатації. При припиненні діяльності об'єкта цей вплив припиняється, контроль за залишковим впливом не потрібен.

Проектом передбачені наступні заходи з охорони навколишнього середовища:
-використання матеріалів та виробів, обладнання, сертифікованих в Україні;
-організація санітарного очищення урн, території, своєчасне прибирання і вивезення сміття, відходів.

Вплив на клімат.

Вплив на клімат може здійснювати збільшення концентрацій парникових газів в атмосфері (у тому числі вуглекислого газу, метану та закису азоту) внаслідок діяльності людини, використання викопного палива, збільшення потужностей електротехнічного побутового обладнання. Капітальний ремонт приміщень має опосередкований вплив на озоновий шар.

Стан атмосферного повітря.

На даній території Відсутні значні джерела забруднення. Додатковим навантаженням на атмосферне повітря може стати улаштування санвузлів (негативний біологічний та хімічний вплив від витяжки), але проектом передбачається влаштування вентиляційних каналів згідно норм, тому за умови утримання в належному стані та періодичних оглядів і ремонтів систем вентиляції, негативного впливу не передбачається. Також вплив буде здійснювати димова труба. Для забезпечення нормальної аерації край труби виведено на висоту конька будівлі.

Стан підземних Водних горизонтів і якість питних вод. Стан земельних ресурсів.

Загальна потреба у воді становить 0,27 м³/добу. Стан підземних вод та ґрунтів тимчасово матиме зміни під час підключення об'єкту до централізованих мереж водопостачання та проведення випусків водовідведення до існуючих централізованих мереж.

					601-БМ. 11394028.ПЗ	Арк.
Зм.	Лист	№ докум.	Підпис	Дата		74

Негативного впливу на підземні води та ґрунти за умови утримання в належному стані та періодичних оглядів і ремонтів системи водопостачання та водовідведення, не передбачається.

Оскільки шкідливих викидів не передбачається, розроблення окремого розділу ОВНС не потрібно.

2.1.4. ДОСТУПНІСТЬ ОБ'ЄКТА ДЛЯ МАЛОМОБІЛЬНИХ ГРУП НАСЕЛЕННЯ. ІНКЛЮЗИВНІСТЬ.

Будівля забезпечена заходами доступності, зручності, інформативності і безпеки об'єкта: рівень землі перед головним входом становить - 0,01+м; перепад рівнів підлог на шляхах людей з інвалідністю немає, висота кожного елемента порога не перевищує 0,02 м, є скоси/пандус не більше 0,3 м в довжину і уклоном максимально 8 % (1:12). Усі пороги контрастно виділені. Ширина проходів всередині будівлі становить більше 1,5м (фізична можливість і зручність потрапляння та пересування об'єктом, прилеглою територією, отриманням послуг).

Фізична безпека при потраплянні на об'єкт та пересуванні в ньому, прилеглою територією, отриманням послуг: пристрої й обладнання (технологічне обладнання, інформаційні щити), що розташовані на стінах будівель, споруд або на окремих конструкціях, виступні елементи та частини будівель і споруд не скорочують нормований простір для проходу, а також проїзду і маневрування крісла колісного. Об'єкти, нижня крайка яких розташована на висоті від 0,7 м до 2,1 м від рівня пішохідного шляху, не виступають за площину вертикальної конструкції більше ніж на 0,1 м.

Можливість вільного отримання інформації про об'єкт та послуги, що надаються, своєчасне отримання повноцінної і якісної інформації, яка дозволяє орієнтуватися в просторі, використовувати обладнання (у тому числі для самообслуговування), отримувати послуги, брати участь у трудовому і освітньому процесах; можливість вільної навігації (орієнтування) по об'єкту та прилеглою територією: вхід обладнаний доступними елементами інформації про об'єкт - передбачається встановлення інформаційної таблички на фасаді будівлі; на об'єкті є

					601-БМ. 11394028.ПЗ	Арк.
Зм.	Лист	№ докум.	Підпис	Дата		75

система засобів орієнтації та інформаційної підтримки, а саме тактильні та візуальні елементи доступності - передбачена тактильна плитка, кнопки виклику.

Вхід до приміщення ЦНАПу обладнаний пандусом з поручнями та навісом.

Відповідно до п.3.8 ДБН В.2.2-40:2018 "Інклюзивність будівель і споруд. Основні положення" доступність для осіб з інвалідністю - забезпечення жінкам та чоловікам з інвалідністю доступу нарівні з іншими до фізичного оточення, транспорту, інформації та зв'язку, інформаційно-комунікаційних технологій і систем, послуг.

Згідно п.6.1.2 ДБН В.2.2-9:2018 "Громадські будинки та споруди. Основні положення" громадські будинки повинні бути запроєктовані так, щоб усі входи і виходи, крім технологічних, зокрема і евакуаційні, були доступними для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення.

2.1.5. РОЗДІЛ ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАДІЙНОСТІ ТА БЕЗПЕКИ.

Втручання % існуючу конструктивну систему: влаштування локальних отворів в зовнішніх стінах та фундаментах для прокладення інженерних мереж, кріплення кронштейнів для зовнішнього корпусу кондиціонерів, металевих конструкцій навісів, табличок, систем касетних фасадів, але таке втручання не призведе до погіршення несучої здатності будівлі.

Проектом передбачається влаштування вхідних майданчиків з пандусом до приміщень, що підлягають капремонту, та навісів над ними з полегшених конструкцій. Всі металеві конструкції, закладні деталі, монтажні та з'єднувальні елементи подинні бути захищені від корозії у відповідності з вимогами ДБН В 1.1-7-2016. В залежності від міри агресивності і вологості середовища, закладні деталі і з'єднувальні елементи захищають захисним покриттям з наступним нанесенням шару цементного розчину марки М100 товщиною 20мм.

Відкриті металеві конструкції вкрити двома шарами масляної фарби по ґрунтуванню ГФ- 021 з очищенням поверхні до 3 ступеню.

					601-БМ. 11394028.ПЗ	Арк.
Зм.	Лист	№ докум.	Підпис	Дата		76

2.1.6. ЗАХИСТ ВІД ШУМУ.

Джерелами шуму дід об'єкту, що проектується, є шум при роботі вентиляторів. Рідень шуму дід роботи будівлі знаходиться % межах нормативів для громадських будівель (65 дБА) і не перевищує допустимих рівнів для житлової забудови (45дБА).

Джерелом зовнішнього шуму є автотранспорт, але проїзна частина дороги знаходиться на відстані більше 50м до вікон будівлі.

Проміжки у місцях прилягання коробок вікон до конструкцій зовнішніх стін мають бути заповнені синтетичними матеріалами, що спінуються. Усі стулки вікон і дверей повинні бути укомплектовані ущільнювальними прокладками (не менше двох), виконаними з морозостійких матеріалів, термін ефективної експлуатації яких складає не менше 15 років.

Рівень шуму % будівлі знаходиться в межах нормативів для громадських будівель (65 дБА).

2.1.7. ОСНОВНІ ТЕХНІКО - ЕКОНОМІЧНІ ПОКАЗНИКИ:

1. Об'єкт будівництва - нежитлове приміщення (центр надання адміністративних послуг) на вул. Незалежності, 19а в м. Хорол Лубенського району Полтавської області.

2. Характер будівництва - капітальний ремонт;

3. Поверховість - 1 поверх;

4. Ступінь вогнестійкості будівлі - III;

5. Площа ділянки - 0,1067 га;

6. Загальна площа приміщень капремонту - 171,66 м²;

7. Корисна площа приміщень капремонту - 171,66 м²;

8. Будівельний об'єм - 1029 м³ (згідно техпаспорту);

9. Кількість робочих місць - 8 місць,

					601-БМ. 11394028.ПЗ	Арк.
Зм.	Лист	№ докум.	Підпис	Дата		77

2.2. АРХІТЕКТУРНО-БУДІВЕЛЬНІ РІШЕННЯ.

2.2.1. ГЕНЕРАЛЬНИЙ ПЛАН. ОСНОВНІ ПЛАНУВАЛЬНІ РІШЕННЯ.

Ділянка, відведена для обслуговування нежитлової будівлі, розміщена в центральній частині міста Хорол Полтавської області, всередині кварталу, на вул. Незалежності, 19а.

Будівля головним фасадом звернена в бік вул. Незалежності.

До будівлі улаштовано асфальтобетонний проїзд з розворотним майданчиком. існує пішохідний підхід. Робочим проєктом передбачається удосконалення існуючих планувальних рішень території, а саме: розширення проїзної частини до 6м, обрамлення майданчиків бортовим каменем, улаштування відмостки навколо будівлі, відновлення газонів, облаштування необхідних майданчиків обслуговування населення, таких як майданчик для дитячих колясок, майданчику сміттєвих баків і т.ін.

Проєктом передбачається капремонт приміщень, улаштування залізобетонних майданчиків перед входами, улаштування пандусів, улаштування навісів із полегшених конструкції над майданчиками з метою дотримання діючих норм щодо доступності.

У покриття майданчику передбачається вмонтувати тактильну плитку еластичного термопластику 300х300х6, попереджувальну та направляючу, перед входом.

Інженерні мережі запроектовані з умовою оптимального обслуговування будівлі з урахуванням існуючих інженерних мереж. Відстань між інженерними мережами, мережами і будівлею прийняті оптимальними з урахуванням вимог ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова територій».

Після проведення ремонтних робіт передбачається відновлення благоустрою шляхом посіву газонних трав.

					601-БМ. 11394028.ПЗ	Арк.
Зм.	Лист	№ докум.	Підпис	Дата		78

2.2.2. АРХІТЕКТУРНІ РІШЕННЯ.

Об'ємо-планувальні рішення. Характеристика будівлі

Проектом передбачається капітальний ремонт нежитлового приміщення з заміною внутрішнього опорядження, інженерних мереж.

За умовну позначку 0,000 прийнято рівень чистої підлоги.

Характеристика будівлі:

кількість поверхів -1;

ступінь вогнестійкості - III;

стіни - цегла; проєктні - піноблок, цегла, гіпсокартон;

перекриття - залізобетонні плити;

- дах - азбестоцементні листи по дерев'яних кроквах;

перегородки - цегла, гіпсокартон (проєктні);

- вікна металопластикові;

- опалення - від власної теплогенераторної;

- водопровід - від існуючих водопровідних мереж;

- каналізація - на існуючі каналізаційні мережі;

- підлога - керамічна плитка;

фундаменти - цегляний щєбінь (за даними технічної інвентаризації).

Позначка підлоги приміщень прийнята 0,000 мм. В приміщеннях планується демонтувати існуюче покриття до бетонної плити, вирівняти підлогу за допомогою армованого бетону, цементно - піщаної стяжки перемінної висоти.

Провести перепланування нежитлового приміщення з облаштуванням кімнати для персоналу та інвентарної, улаштуванням вбиральні для працівників, санвузла для людей з інвалідністю. Стіни та перегородки виконати з цегли, піноблоку товщиною 200мм; перегородки у санвузлах виконати з цегли, з вогнетривкого гіпсокартону по типу Кнауф С111, облицювання – тип С623.

Передбачити підвісну стелю типу «Armstrong» на висоті 3,600, окрім приміщень теплогенераторної та електрощитової.

Підлогу виконати керамічною плиткою, влаштувати «теплу підлогу» в залі ЦНАП.

					601-БМ. 11394028.ПЗ	Арк.
Зм.	Лист	№ докум.	Підпис	Дата		79

Водопостачання провести від діючої мережі водопостачання, каналізування - до централізованої каналізаційної мережі.

Передбачити вентиляцію проєктованих приміщень. Передбачити опалення за допомогою котла на твердоми паливі. Паливо буде подаватись подобово, майданчики для зберігання твердого палива не передбачати. Встановити кондиціонери в залі ЦНАП та конференц-залі.

Замінити один з віконних отворів (тепло генераторної) на дверний, без погіршення несучої здатності стіни, облаштувавши окремий вхід до приміщення та вікно.

Тамбурів поряд з входами не передбачати. Перед входами улаштувати сходові майданчики з пандусами (окрім електрощитової), передбачити навіси з полегшених конструкцій.

Замінити проводи електромережі а також світильники, вимикачі та розетки. Встановити вузол обліку електроенергії.

З метою захисту приміщень від паразитуючих тварин та комах встановити вентиляційні решітки з захисною сіткою. Будівельні матеріали та конструкції, що застосовуються в будівництві повинні мати радіаційний паспорт, який надається постачальником на вимогу споживача.

Рішення щодо оздоблення будівлі

Проектом передбачається оздоблення стін фасадними касетними системами, з утепленням.

Внутрішнє опорядження. Передбачається опорядження санвузлів керамічною плиткою на висоту 1,8м, вище 1,8м - фарбування водоемульсійною фарбою по шпаклівці та штукатурці, перегородки санвузлів виконати з вологостійкого вогнетривкого гіпсокартону, по типу Кнауф С111, облицювання тип С623. Температура в приміщеннях, де монтуються листи ГКЛ та перегородки, повинна бути не нижче 10°C, вологість повітря - не більше 70 % Стики між листами повинні бути розміщені в різнобій. Гвинти та шурупи в місцях кріплення двох суміжних листів необхідно розміщувати в різнобій.

Опорядження перегородок санвузлів виконати фарбуванням по шпаклівці, всередині приміщень душової - керамічною плиткою на висоту 1,8м, вище 1,8м -

					601-БМ.11394028.ПЗ	Арк.
Зм.	Лист	№ докум.	Підпис	Дата		80

фарбуванням водоемульсійною фарбою по шпаклівці. Цегляні перегородки санвузлів - керамічна плитка по штукатурці на висоту 1,8м, решта - оштукатуряться та фарбуються. Кольорове опорядження інтер'єрів виконати з урахуванням вимог діючих норм. Фарбування металевих виробів виконати пентафталевою емаллю за два рази по ґрунті.

Захист будівельних конструкцій від корозії, гноїння та займання.

Всі металеві конструкції, закладні деталі, монтажні та з'єднувальні елементи повинні бути захищені від корозії у відповідності з вимогами ДБН В 11-7-2016.

2.2.3. ЕНЕРГОЕФЕКТИВНІСТЬ.

Проектом надаються загальні рекомендації.

Облік енергоресурсів:

-теплової енергії для системи гарячого водопостачання - загальним теплолічильником гарячої води. Регулювання температури повітря в приміщеннях - за допомогою терморегуляторів з автоматичними термоголовками кожного опалювального приладу, також є центральне регулювання теплоносія. Під час проведення капітального ремонту будівлі чи мереж теплопостачання, розглянути доцільність заміни всіх елементів мережі на більш ефективне сучасне обладнання, рішення щодо опалення приміщення повинні містити встановлення терморегуляторів з автоматичними термоголовками кожного опалювального приладу, оновлення системи. Система гарячого водопостачання: гаряче водопостачання відбувається від існуючого електроводонагрівача ємністю 100л. Облік Води - загальним теплолічильником гарячої води.

Облік електроенергії відбувається загальним щитом, проектом передбачається встановлення окремого щита для обліку електроенергії.

Під час проведення капітального ремонту будівлі в майбутньому провести розрахунки щодо показників опору теплопередачі огорожувальних конструкцій та привести необхідні показники до нормативних значень. В приміщеннях, що розглядаються даним проектом, вікна повинні мати значення приведенного опору теплопередачі не менше $0,75 \text{ м}^2 \cdot \text{К/Вт}$, вхідні двері – не менше - $0,6 \text{ м}^2 \cdot \text{К/Вт}$.

					601-БМ. 11394028.ПЗ	Арк.
Зм.	Лист	№ докум.	Підпис	Дата		81

Проектування теплоізоляційної оболонки будинків треба здійснювати із застосуванням теплоізоляційних матеріалів, термін ефективної експлуатації яких складає не менше ніж 25 років; для змінних ущільнювачів - з терміном ефективної експлуатації не менше ніж 15 років, із забезпеченням ремонтпридатності елементів теплоізоляційної оболонки. В конструкціях зовнішніх стін з фасадною теплоізоляцією повинні застосовуватися теплоізоляційні матеріали з терміном ефективної експлуатації не менше розрахункового терміну експлуатації комплексу конструкцій згідно з ДСТУ Б В.2.6-35, ДСТУ Б В.2.6-36.

2.3. ТЕХНОЛОГІЧНІ РІШЕННЯ.

Технологічною частиною проєкту передбачено влаштування та обладнання приміщень для функціонування ЦНАПу.

Кількість робочих днів за рік - 250 днів;

кількість змін -1 зміна;

тривалість однієї зміни - 8 годин;

кількість працюючих - 8 осіб;

Приміщення ЦНАПу передбачається розділити перегородками на окремі робочі місця адміністраторів.

2.4. РІШЕННЯ З ІНЖЕНЕРНОГО ОБЛАДНАННЯ.

Проектом передбачаються такі системи:

-господарсько-питного водопроводу;

-гарячого водопостачання;

-побутової каналізації;

-виробничої каналізації;

-опалення,

-вентиляції;

-кондиціонування,

-електропостачання.

					601-БМ. 11394028.ПЗ	Арк.
Зм.	Лист	№ докум.	Підпис	Дата		82

Господарсько-питний водопровід.

Джерелом водопостачання є існуюча мережа водопроводу, проєктом передбачається підключення до існуючих мереж на південь від будівлі, згідно наданих технічних умов. Розрахунковий натиск води господарсько-питного водопостачання визначається з умов подачі води на висоту для забезпечення необхідного вільного тиску з урахуванням всіх втрат в мережі.

На вводі водопроводу в будівлю для обліку витрати води на господарські потреби передбачено водомірний вузол з лічильником. Рішення щодо забезпечення зовнішнього та внутрішнього протипожежного водопостачання будівлі в цілому об'ємом орієнтовно 1029 м³ повинні бути опрацьовані під час проведення реконструкції будівлі чи наступних проєктів.

Гаряче водопостачання відбувається існуючими смісними електро-водопідігрівачами загальним об'ємом V=60л.

Каналізація

Система побутової каналізації запроєктована для відведення стоків від санвузлів та інвентарної. Стоки по самопливним трубопроводам діаметром 50мм та 110мм надходять в існуючу мережу побутової каналізації.

Внутрішні мережі запроєктовані з труб ПВХ діаметром 50мм, 110мм. Зовнішні мережі передбачені з труб ПВХ діаметром 110мм. Відведення дощових стоків з покрівлі навісів, що проєктуються, передбачається зовнішніми водостічними трубами на відмостку. Відведення поверхневих дощових стоків передбачається по рельєфу місцевості.

Електротехнічні рішення

Проєктом передбачаються рішення, необхідні для виконання робіт по силовому електрообладнанню, електричному освітленню, забезпеченню безпечної експлуатації електроустановок приміщень проєктованого об'єкту.

За ступенем надійності електропостачання електроприймачі центру Відносяться до III категорії.

Резервне живлення світлових показників "ВИХІД" передбачається від вбудованих акумуляторів. схемами виключена можливість паралельної роботи з енергосистемою.

					601-БМ. 11394028.ПЗ	Арк.
Зм.	Лист	№ докум.	Підпис	Дата		83

Загальна максимальна розрахункова потужність проєктованих споживачів електроенергії складає 12 кВт.

Річна витрата електроенергії складає 40 МВт - год.

Загальний комерційний облік електроенергії передбачається в проєктованому ввідно-розподільному пристрої ВРП.

В проєктованих розподільних пристроях і щитах встановлюються автоматичні вимикачі з комбінованими розчіплювачами та диференційні автоматичні вимикачі з комбінованими розчіплювачами та пристроями захисного відключення (ПЗВ) з уставкою по диференційному струму не Вище 30 мА на розподільних лініях розеток.

Всі проєктовані штепсельні розетки передбачені з заземлювальним контактом.

Передбачена можливість централізованого автоматичного відключення систем вентиляції при спрацюванні пристроїв протипожежної автоматики.

Проєктом передбачається робоче, аварійне (резервне і евакуаційне) електроосвітлення напругою -220 В.

Ремонтне освітлення передбачено напругою 24 В.

Освітленість приміщень прийнята згідно ДБН В.2.5-28-2018.

Розміщення і потужність освітлювальних приладів у відповідності з нормованою освітленістю приміщень виконані за допомогою програми, рекомендованої провідними компаніями по виробництву світлотехнічної продукції в Україні.

Типи світильників вибрані з урахуванням призначення приміщень і умов навколишнього середовища; передбачені енергозберігаючі світлодіодні лампи.

Управління світильниками евакуаційного освітлення прийнято дистанційним і виконується за допомогою вимикачів, які встановлені в ЦВР. Управління світильниками робочого освітлення передбачається вимикачами, які встановлені за місцем.

Прийняті марки і переріз провідників перевірені по допустимим навантаженням, умовам надійного спрацювання захисних апаратів, умовам надійного пуску електродвигунів, розраховані по допустимим втратам напруги у електроприймачів.

					601-БМ.11394028.ПЗ	Арк.
Зм.	Лист	№ докум.	Підпис	Дата		84

Всі мережі виконуються кабелями і проводами, які не поширюють горіння, з помірно димоутворювальною здатністю, мало небезпечними за токсичністю продуктів горіння і відповідають вимогам розділу 4 ДБН В.2.5- 23:2010, ДБН В.1.7-2016, ДБН В.1.2-7-2008.

Елементи трубопроводів, що прокладені на шляхах евакуації (об'ємах сходових кліток, коридорів тощо) відповідають вимогам розділу 4 ДБН В.2.5- 23:2010, ДБН В.НЗ-2016.

Захист Від ураження електричним струмом забезпечується поєднанням заходів захисту від прямого і непрямого дотику. Як заходи захисту Від прямого дотику В проекті передбачається основна ізоляція струмопровідних частин і оболонки, що передбачають ступінь захисту не нижче IP2X згідно ДСТУ ІЕС 60529:2019 (ІЕС 60529:2013, IDT).

Як заходи захисту у разі непрямого дотику застосовується захисне заземлення системи TN-C-S, автоматичне відключення живлення, захисне зрівнювання потенціалів.

Для захисного автоматичного відключення живлення використовуються автоматичні вимикачі, які реагують на надструми, які викликані перевантаженням і від струмів КЗ.

Проектом прийняті автоматичні вимикачі, час вимикання яких є не більшим, ніж нормовано в пункті 1.782 ПУЕ-2017, в разі пошкодження ізоляції і виникнення струму замикання на землю.

Проектом передбачена основна система зрівнювання потенціалів з метою з'єднання між собою РЕ (PEN) - провідників електроустановок, заземлюючих провідників повторного заземлення на ввіді в електроустановку, сторонніх провідних частин (будівельних конструкцій, стаціонарно прокладених трубопроводів всіх призначень, металевих частин систем вентиляції (виконується монтажними організаціями, які монтують ці системи, за допомогою електротехнічного персоналу), трубопроводів, радіатори опалення, РЕ- провідники розеток. Для з'єднання з основною системою зрівнювання потенціалів всі вказані частини слід приєднувати до головної заземлювальної шини зрівнювання потенціалів - шини «РЕ» пристрою ВРП за допомогою провідників основної системи зрівнювання потенціалів.

					601-БМ.11394028.ПЗ	Арк.
Зм.	Лист	№ докум.	Підпис	Дата		85

В місцях з'єднань повітроводів повинна бути забезпечена безперервність електричного ланцюга.

Передбачений штучний заземлювальний пристрій електроустановок опором не більше ніж 10 Ом, який складається з Вертикальних і горизонтальних заземлювачів і до якого приєднується шина «РЕ» и металевий корпус пристрою ВРП.

Електромонтажні роботи виконувати згідно з вимогами ПУЕ-2017, ПТЕЕС, вид. 2012 р., НПАОП 40.1-1.21-98, НПАОП д0.1-1.32-01, ДСТУ Б В.2.5-82-2016, ДБН В.2.5- 23-2010, ДБН А.3.2-2-2009.

Опалення та Вентиляція

Розрахункові параметри зовнішнього повітря для проектування систем опалення і вентиляції згідно ДСТУ-Н Б В.1.1-27:2010:

- холодний період (параметри «Б») - $t_n = -23$ °С,
- теплий період (параметри "А") - $t_n = +25$ °С.

Тривалість опалювального періоду 178 діб.

Розрахункова температура внутрішнього повітря у приміщеннях прийнята у відповідності до ДБН В.2.2-28:2010.

Джерело теплопостачання - власна теплогенераторна.

Теплоносій в системі опалення - вода з параметрами 80-60⁰С.

Магістральні трубопроводи прокладаються в ізоляції «Termaflex».

Система радіаторного опалення - горизонтальна двотрубна.

Трубопроводи системи радіаторного опалення монтуються із поліпропіленових труб Fieber PM 20 та фасонних частин від фірми «ЕКОPLASTIC».

Нагрівальні прилади - біметалеві секційні радіатори 500/80, але можлива їх заміна на інші з відповідними характеристиками. кожен радіатор обладнаний термоголовою з клапаном та краном типу Маєвського для видалення повітря.

Монтаж системи опалення виконується у відповідності з правилами виробництва та приймання робіт згідно ДСТУ-Н Б В.2.5-73:2013.

Вентиляція приміщень - припливно-витяжна з природним та механічним спонуканням. Приплив повітря - здійснюється природно за допомогою Відкриття Вікон та дверей. Витяжка з приміщень санвузлів відбувається за рахунок осьових вентиляторів фірми «Вентс».

					601-БМ. 11394028.ПЗ	Арк.
Зм.	Лист	№ докум.	Підпис	Дата		86

Монтаж і приймання санітарно-технічних систем та пуско-налагоджувальні роботи Виконати згідно ДСТЧ-Н Б В.2.5-73:2013, ДБН А.3.2-2-2009, протипожежних і санітарних норм, паспортів заводів-виробників обладнання.

Трубопроводи, які перетинають стіни та перекриття, прокласти в гільзах із сталевих труб діаметром на два сортаменти більше діаметру проведеного трубопроводу. Краї гільз повинні бути на однаковому рівні з поверхнею стін та стелі, але на 30 мм вище поверхні чистої підлоги. Заповнення зазорів та отворів треба виконати з мінеральної вати чи будівельної піни на всю довжину футлярів та ретельно ущільнити.

2.5. ПОЖЕЖНА БЕЗПЕКА.

Пожежна безпека забезпечується через проведення організаційних, технічних і інших заходів, направлених на запобігання пожеж, забезпечення безпеки людей, зниження можливих матеріальних втрат і зменшення негативних екологічних наслідків в разі їх виникнення, створення умов для швидкого виклику пожежних підрозділів і успішного гасіння пожеж.

У відповідності із кодексом цивільного захисту України забезпечення пожежної безпеки підприємств, установ і організацій накладається на їх керівників і уповноважених керівниками осіб.

При експлуатації будівлі необхідно суворо додержуватись правил і вимог нормативних документів з пожежної безпеки, постійно контролювати цілісність і збереження протипожежного обладнання.

Евакуаційні шляхи і виходи повинні утримуватись вільними, нічим не загороджуватись і в разі виникнення пожежі забезпечити безпеку під час евакуації всіх людей, що знаходяться в приміщеннях будівлі.

Будівля одноповерхова. Ступінь вогнестійкості будівлі - III.

Потреба води на зовнішнє пожежогасіння будівлі об'ємом 1029м³ - 10 л/с. Зовнішнє пожежогасіння забезпечується існуючими засобами - від існуючої мережі.

Трубопроводи в місцях перетину внутрішніх стін і перегородок слід прокладати в гільзах з негорючих матеріалів, краї гільз повинні знаходитися на одному рівні з поверхнями стін. замазування зазорів і отворів у місцях прокладки трубопроводів

					601-БМ. 11394028.ПЗ	Арк.
Зм.	Лист	№ докум.	Підпис	Дата		87

належить передбачати негорючими матеріалами, забезпечуючи нормовану межу вогнестійкості огороджуючих конструкцій.

Спорядження приміщень Виконати з сучасних матеріалів.

Відстані від найбільш віддаленої точки приміщень до найближчого евакуаційного виходу назовні складає не більше 25м.

В системі електрозабезпечення передбачено застосування кабельної продукції, яка не поширює горіння в пучках, мало небезпечна за токсичністю продуктів горіння, з помірною димоутворювальною здатністю. Для живлення пристроїв протипожежного захисту будинку запроектовані вогнестійкі електрокабелі, які зберігають свої характеристики в умовах пожежі протягом нормованого часу роботи відповідної установки (системи) у відповідності до Вимог ДБН В.2.5-23-2010.

2.6. ОХОРОНА ПРАЦІ. ТЕХНІКА БЕЗПЕКА.

Прийняті проектом основні планувальні рішення з розміщення приміщень забезпечують їхню безпечну експлуатацію.

Проектом передбачається комплексні засоби захисту, що передбачають:

-нормативний температурно - вологісний режим середовища за допомогою опалення і вентиляції;

-застосування огороджувальних і запобіжних заходів;

-застосування пристроїв робочого, аварійного та евакуаційного освітлення.

Перед виконанням будівельно-монтажних робіт робітник повинен пройти інструктаж з техніки безпеки та охорони праці з записом в журнал, а також мати спецодяг та повірений інструмент.

Для безпечної експлуатації електрообладнання, захисту працівників від враження електричним струмом в будівлі повинно бути захисне заземлення всіх частин обладнання. В якості захисних занулюючих провідників використовуються РЕ провідники.

Заземленню підлягають також всі металеві та електропровідні частини технологічного обладнання, які в нормальному режимі не знаходяться під напругою.

Технічна експлуатація

					601-БМ. 11394028.ПЗ	Арк.
Зм.	Лист	№ докум.	Підпис	Дата		88

Технічна експлуатація передбачає попередження порушень експлуатації об'єкта у період терміну його служби, а також забезпечення безаварійної роботи інженерних мереж.

Після завершення ремонтних робіт власнику необхідно забезпечити:

- проведення регулярних оглядів несучих та огорожувальних конструкцій;
- систематичний контроль стану інженерних мереж у місцях введів і випусків комунікацій;

- спостереження за вологістю ґрунтів основи у приміщеннях з "мокрими" процесами і не допускати підтоплення фундаментів;

- виконання за необхідності робіт з виправлення кренів або нерівномірних осідань будинку

  - або споруди і його ремонту;

- спостереження за станом покрівлі навісу, проводити при необхідності ремонт;

- експлуатацію електричних пристроїв здійснювати у відповідності з діючими ПТЕ та ПТБ.

У процесі експлуатації будівлі забороняється: насаджувати дерева ближче 5м, а кущів - 1,5 м від стін будівлі, виконувати зрізання ґрунту поблизу будівлі, складувати матеріали під стінами будівлі.

					601-БМ. 11394028.ПЗ	Арк.
Зм.	Лист	№ докум.	Підпис	Дата		89

2.7. РОЗРАХУНОК КЛАСУ НАСЛІДКІВ (ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ) ПО ОБ'ЄКТУ.

Згідно закону України «Про регулювання містобудівної діяльності», ДБН А.2.2-3-2014 «Склад та зміст проектної документації на будівництво», ДСТУ 8855:2019 «Будівлі та споруди. Визначення класу наслідків (відповідальності)» критеріями щодо визначення категорії складності об'єкту будівництва з урахуванням класу наслідків (відповідальності) є характеристики можливих наслідків від відмови будівлі.

1) Кількість людей, що постійно перебувають на об'єкті:

Кількість працівників ЦНАП – 8 осіб. Кількість людей, що постійно перебувають на об'єкті 8.

$$N1=8.$$

За кількістю осіб, які постійно перебувають на об'єкті, об'єкт належить до класу наслідків (відповідальності) СС1.

2) Кількість людей, які періодично перебувають на об'єкті:

Для розрахунку приймемо кількість відвідувачів ЦНАП – 30 осіб.

$$N2= 30 \text{ осіб} - \text{до } 100 \text{ осіб.}$$

За кількістю осіб, що періодично перебувають на об'єкті заклад освіти належить до класу наслідків (відповідальності) СС1.

3) Кількість осіб, що перебувають зовні об'єкта визначаємо за формулою

$$N3=N1+ N 2, N3=8+30=38 - \text{до } 100 \text{ осіб.}$$

За кількістю осіб, що перебувають зовні об'єкта ЦНАП належить до класу наслідків (відповідальності) СС1.

4) Будівля не належить до переліку об'єктів культурної спадщини.

За впливом на об'єкти культурної спадщини ЦНАП належить до класу наслідків (відповідальності) СС1.

5) Для визначення обсягу можливого економічного збитку визначаємо вартість об'єкту.

Основні фонди, взяті для розрахунку обсягу можливого економічного збитку - будівля закладу, обладнання та устаткування будівлі.

За даними замовника:

					601-БМ. 11394028.ПЗ	Арк.
Зм.	Лист	№ докум.	Підпис	Дата		90

балансова вартість основних фондів – 254,648 тис.грн.,

Вартість капітального ремонту з матеріалами – 8 370,263 тис. грн.

Можливі економічні збитки визначені виходячи з найбільш імовірного прогнозу аварії будівлі, який передбачає руйнування навісу над майданчиком, спричиненого природними умовами (надмірне вітрове, снігове навантаження). Відмова навісу не вплине на роботу об'єктів транспорту, зв'язку, енергетики, функціонування інших будівель.

Зупинка функціонування об'єкту на час ремонтних робіт буде не більше 2 тижнів.

$$\Phi = c \times P \left(1 - \frac{1}{2} T_{ef} \times K_{a,i} \right)$$

Де кількість видів основних фондів $n=1$;

Φ - прогнозовані збитки, тис. грн.;

c - коефіцієнт, що враховує відносну долю вартості об'єкта, що повністю втрачається під час аварії. Значення c можна оцінювати при аналізі сценарію розвитку аварії відповідно до додатку Б. Умовно – $c=0,45$;

T_{ef} - встановлений термін експлуатації $T_{ef}=100$ років;

$K_{a,i}$ - коефіцієнт амортизації відрахувань $K_{a,i}=0,01$;

P - вартість об'єкта, що може бути втраченим, під якою слід розуміти вартість, визначену на підставі ДСТУ Б Д.1.1-1:2013, тис.грн.;

- кошторисна вартість проекту становить $P_k = 8\,370,263$ тис. грн..

- балансова вартість об'єкту $P_b = 254,648$ тис.грн.,

$P_i = P_k + P_b = 8\,624\,911$ грн.

$\Phi = 0,45 * 8\,624\,911 * (1 - 0,5 * 100 * 0,01) = 1\,940\,604,97$ грн.

Мінімальний розмір заробітної плати станом на 1 січня 2025 року складає 8000 грн.

$1\,940\,604,97 / 8000 = 242,58$ м.р.з.п. < 2500 м.р.з.п.

б) Припинення функціонування об'єктів інженернотранспортної інфраструктури.

					601-БМ. 11394028.ПЗ	Арк.
Зм.	Лист	№ докум.	Підпис	Дата		91

ЦНАП не становить загрози виникнення надзвичайної ситуації техногенного та природного характеру відповідно до Закону України "Про об'єкти підвищеної небезпеки".

У випадку руйнування навісу над входом не відбудеться припинення функціонування об'єктів інженерно-транспортної інфраструктури.

За припиненням функціонування об'єктів інженерно-транспортної інфраструктури будівля належить до класу наслідків (відповідальності) СС1 .

Згідно табл.1 ДСТУ 8855:2019 об'єкт належить до класу наслідків (відповідальності) СС1 .

					601-БМ. 11394028.ПЗ	Арк.
Зм.	Лист	№ докум.	Підпис	Дата		92

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

Узагальнений досвід кращих практик надання адміністративних послуг передбачає такі складові:

1. Інтегрованість послуг, тобто великий перелік послуг, які є найбільш потрібними для громадян («популярні»), і велика кількість звернень упродовж дня, місяця, року. Найкращі ЦНАП мають у переліку від 150 до 300 послуг, а відвідуваність їх коливається від 500 до 1 000 осіб.

2. Достатня поінформованість громадян та повнота інформації, яка їм надається щодо адміністративних послуг: веб-сайт, рецепція, інформаційні кіоски, ІК, електронні сервіси (SMS-повідомлення, мобільні додатки, Skype-консультування, Facebook-сторінки).

3. Режим роботи, який не лише відповідає законодавчим вимогам щодо кількості прийомних годин і роботи без перерви, але й суттєво поліпшує його. Передові ЦНАП мають для прийому громадян понад 50 годин на тиждень (зокрема, працюють у суботу, один-два дні – до 20:00 і без перерви) та аналізують кількість звернень за послугами в розрізі годин для складання оптимального графіка роботи працівників ЦНАП з метою уникнення черг.

4. Приміщення та інфраструктура, для яких основними принципами є доступність та зручність, стали в найкращих ЦНАП їхньою візитною карткою і є достатньо якісними. Сервіс цих офісів ЦНАП (приміщення, рецепція, електронна черга, вебсайт/портал та онлайн-послуги, інформаційні кіоски, оплата за послуги, інформаційні табло, місця для очікування, дитячі кімнати/кутки, послуги ксерокопіювання, гардероб, санвузол, умови для осіб з обмеженими можливостями) відповідає кращим зарубіжним стандартам.

5. При великій інтегрованості послуг та потребі взаємозаміни необхідним є універсалізм персоналу, принаймні – у деяких сферах послуг. У більшості передових ЦНАП задіяно достатню кількість персоналу згідно зі штатним розписом, а компетентність і психологічна стійкість набуваються шляхом проведення постійного професійного навчання та психологічних тренінгів, а також завдяки обміну досвідом.

6. Упродовж останніх кількох років у найкращих ЦНАП досить активно впроваджуються електронні сервіси (SMS-повідомлення, мобільні додатки,

					601-БМ.11394028.ПЗ	Арк.
Зм.	Лист	№ докум.	Підпис	Дата		93

електронний кабінет, Skype-консультування, Facebook-сторінки тощо). Громадяни мають змогу отримувати деякі послуги в онлайн-режимі. Працівникам ЦНАП стали доступними електронні бази та реєстри як державних органів влади (Єдиний державний реєстр юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань; реєстр щодо нерухомості; Державний земельний кадастр), так і власні (реєстр мешканців територіальної громади), що суттєво спрощує процедуру та скорочує строки надання послуг.

7. У результаті впровадження системи управління якістю ISO 9001 у більшості ЦНАП аналіз діяльності став необхідною умовою для раціонального управління процесами надання послуг. Постійними стали: фіксування кількості звернень у ЦНАП за послугами (за день, місяць, рік); визначення навантаження на одного працівника (протягом дня, місяця); планування кількості працівників на прийомі в популярні години звернень громадян. Деякі органи влади, які створили ЦНАП, встановили власні стандарти якості, що стосуються часу очікування в черзі, часу обслуговування, а також частки послуг, які невчасно надані. Передові ЦНАП застосовують окремі інструменти оцінювання якості своїх послуг і аналізують отриману інформацію для поліпшення діяльності та якості цих послуг.

Незважаючи на актуальність та потребу оцінювання якості надання адміністративних послуг, в Україні відсутні загальноприйняті уявлення про гарантовану якість і доступність таких послуг. Методики оцінки якості послуг часто є різними, що ускладнює можливість аналізу й порівняння діяльності різних органів та використання результатів оцінювання в управлінській практиці. Одними з основних проблем поліпшення якості адміністративних послуг є: недостатній взаємозв'язок між громадянами та органами влади, а також невизначеність і відсутність нормативного закріплення стандартів та критеріїв оцінки якості надання адміністративних послуг. На сьогодні, коли органи влади здебільшого зосереджені на розбудові діяльності ЦНАП, оцінювання якості послуг для них ще не стало першочерговою потребою.

Одним зі шляхів поліпшення якості надання послуг та налагодження відносин із громадою може бути формування й застосування найкращими ЦНАП комплексної системи оцінювання якості послуг.

					601-БМ. 11394028.ПЗ	Арк.
Зм.	Лист	№ докум.	Підпис	Дата		94

ЛІТЕРАТУРА

1. Закон України «Про адміністративні послуги» від 6 вересня 2012 р. № 5203-УІ // Відомості Верховної Ради України, 2013, № 32, ст. 409.
2. Закон України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб- підприємців та громадських формувань» від 15 травня 2003 р. № 755-ІУ (в редакції Закону № 835-УІІ від 26.11.2015) // Відомості Верховної Ради України, 2016, № 2, ст.17.
3. Закон України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обмежень» від 1 липня 2004 р. № 1952-ІУ (в редакції Закону №834-УІІ від 26.11.2015) // Відомості Верховної Ради, 2016, № 1, ст.9)
4. Закон України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності» від 6 вересня 2005 р. N 2806-ІУ // Відомості Верховної Ради України, 2005, N 48, ст.483 .
5. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» // Відомості Верховної Ради України, 1997, № 24, ст.170.
6. Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності» // Відомості Верховної Ради України, 2011, № 34, ст.343 (Редакція станом на 26.11.2016).
7. Закон України «Про свободу пересування та вільний вибір місця проживання в Україні» (із змінами внесеними Законом України N 888-УІІ (888-19) від 10.12.2015, ВВР, 2016, N 3, ст.30).
8. Закон України «Про державну реєстрацію актів цивільного стану» від 01.07.2010 р. №2398-УІ.
9. Надання адміністративних послуг у муніципальному секторі. Навчальний посібник для посадових осіб місцевого самоврядування / В.Тимощук / Асоціація міст України - К., 2015. - 124 с.
- 10.Адміністративні послуги: стан і перспективи реформування. Збірник матеріалів // Заг. ред. Тимощука В.П., Курінного О.В. - К., 2015. - 428 с.
- 11.Як належно виконати Закон «Про адміністративні послуги». Посібник для посадової особи / В. Тимощук - К.: Москаленко О.М., 2014 - 140 с.

					601-БМ. 11394028.ПЗ	Арк.
Зм.	Лист	№ докум.	Підпис	Дата		95

12. Адміністративні послуги» для Тебе. Посібник громадянину / Тимощук В. (заг. ред.), Школьний Є., Український Д.; ілюстрації - Назаров Г. - К., 2014 - 44 с.
13. Адміністративні послуги: Посібник / [В. Тимощук]; Швейцарсько-український проект «Підтримка децентралізації в Україні - DESPRO». - К. : ТОВ «Софія-А». - 2012. - 104 с.
14. Науково-практичний коментар до Закону України «Про адміністративні послуги» / За заг. ред. В.П.Тимощука. - К.: ФОП Москаленко О.М. - 2013. - 392 с.
15. Центри надання адміністративних послуг: створення та організація діяльності: Практичний посібник / [Бригілевич І. І., Ванько С. І., Загайний В. А., Коліушко І. Б., Курінний О. В., Стоян В. О., Тимощук В. П., Шиманке Д.] / за заг. ред. Тимощука В. П. - К., СПД Москаленко О.М., 2010. - 440 с. (видання 2-ге, доповнене, 2011. - 432 с.)
16. Корупційні ризики надання адміністративних послуг та контрольно-наглядової діяльності в Україні / [Ігор Коліушко, Віктор Тимощук, Олександр Банчук та ін.; Ірина Бекешкіна]; Центр політико-правових реформ, Фонд «демократичні ініціативи». - К., Москаленко О.М. ФОП, 2009. - 196 с.
17. Тимощук В., Кірмач А. Оцінка якості адміністративних послуг. - К. : Факт, 2005. - 88 с.
18. Адміністративна реформа для людини: науково-практичний нарис / [за заг. ред. І. Коліушка]. - К. : Факт, 2001. - 72 с.
19. Теплова ізоляція будівель: ДБН В.2.6-31:2016. – [Чинні від 2016-08-07]. – К.: Мінрегіон України, 2016. – 30 с. (Національний стандарт України).
20. ДСТУ Б В.2.6-189:2013 Методи вибору теплоізоляційного матеріалу для утеплення будівель. – К. : Мінрегіонбуд України, 2013. – 51 с.
21. ДСТУ-Н Б В.2.6-190:2013 Настанова з розрахункової оцінки показників теплостійкості та теплосасвоєння огорожувальних конструкцій. – К.: Мінрегіонбуд України, 2014. – 48 с.

					601-БМ. 11394028.ПЗ	Арк.
Зм.	Лист	№ докум.	Підпис	Дата		96

22. ДСТУ-Н Б В.1.1-27:2010 Захист від небезпечних геологічних процесів шкідливих експлуатаційних впливів, від пожежі. Будівельна кліматологія. – К.: Мінрегіонбуд України, 2011. – 123 с.
23. ДСТУ-Н Б В.2.6-192:2013 Настанова з розрахункової оцінки тепловологісного стану огорожувальних конструкцій. - К.: Мінрегіон України, 2014.– 37 с.
24. ДБН Б.2.2-12:2019 Планування і забудова територій. - К.: Мінрегіон України, 2019.– 179 с.
25. ДСП 173 «Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів».
26. ДСТУ-Н Б В.2.2-27:2010 Настанова з розрахунку інсоляції об'єктів цивільного призначення. – К.: Мінрегіонбуд України, 2010. – 102 с.
27. ДБН В.1.1-31:2013 Захист територій, будинків і споруд від шуму. – К.: Мінрегіонбуд України, 2014. – 48 с.
28. – К.: Мінрегіонбуд України, 2014. – 48 с.
29. ДБН В.2.5-28:2018 Природне і штучне освітлення. – К.: Мінрегіонбуд України, 2018. – 133 с.
31. ДСТУ-Н Б В.1.1-34:2013 Настанова з розрахунку та проектування звукоізоляції огорожувальних конструкцій житлових і громадських будівель. – К.: Мінрегіонбуд України, 2014. – 88 с.
32. ДСТУ Б В.2.6-85:2009 Конструкції будинків і споруд. Ізоляція огорожувальних конструкцій. Методи оцінювання. – К.: Мінрегіонбуд України, 2010. – 30 с.
33. ДСТУ Б В.2.6-86:2009 Конструкції будинків і споруд. Звукоізоляція огорожувальних конструкцій. Методи вимірювання. – К.: Мінрегіонбуд України, 2010. – 46 с.
34. ДБН В.1.2-2:2006 Система забезпечення надійності та безпеки будівельних об'єктів. Навантаження і впливи. – К.: Мінбуд України, 2006. – 75 с.
35. ДБН В.2.5-64:2012 Внутрішній водопровід та каналізація. Частина I. Проектування. Частина II. Будівництво. Зі Зміною № 1.

					601-БМ. 11394028.ПЗ	Арк.
Зм.	Лист	№ докум.	Підпис	Дата		97

36. ДБН В.2.5-74:2013 Водопостачання. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проектування. Зі Зміною № 1.
37. ДСТУ-Н Б В.2.5-73:2013 Настанова з монтажу внутрішніх санітарно-технічних систем.
38. ДБН В.2.5-67:2013 Опалення, вентиляція та кондиціонування
39. ДБН В.2.5-39:2008 Інженерне обладнання будинків і споруд. Зовнішні мережі та споруди. Теплові мережі.
40. ДБН В.2.5-77:2014 Котельні.
41. ДБН В.1.2-2:2006. Система забезпечення надійності та безпеки будівельних об'єктів. Навантаження і впливи.
42. ДБН В.2.6-162:2010. Кам'яні та армокам'яні конструкції. Основні положення.
43. ДБН В.2.6-98:2009. Конструкції будинків і споруд. Бетонні та залізобетонні конструкції. Основні положення проектування. – К.:Мінрегіонбуд України. – 2009. – 97 с.
44. Нормативні документи з питань обстежень, паспортизації, безпечної та надійної експлуатації виробничих будівель і споруд. – К.: Державний комітет будівництва, архітектури та житлової політики України. Міністерство праці та соціальної політики України. Держнаглядохоронпраці України. – 1997.
45. Інженерна геологія. Механіка ґрунтів, основи та фундаменти: Підручник / М.Л. Зоценко, В.І. Коваленко, А.В. Яковлев, О.О. Петраков, В.Б. Швець, О.В. Школа, С.В. Біда, Ю.Л. Винников. – Полтава: ПНТУ, 2004. – 568 с.
46. Механіка ґрунтів. Основи та фундаменти. Підручник / В.Б. Швець, І.П. Бойко, Ю.Л. Винников, М.Л. Зоценко, О.О. Петраков, В.Г. Шаповал, С.В. Біда. – Дніпропетровськ: «Пороги» – 2012. – 196 с.
47. Зоценко М.Л., Винников Ю.Л., Борт О.В. Підсилення основ та фундаментів при реконструкції будівель// Бетон и железобетон в Украине. – 2006. – №1.– С. 2-8.

					601-БМ. 11394028.ПЗ	Арк.
Зм.	Лист	№ докум.	Підпис	Дата		98

49. Зоценко, М.Л. Грунтоцементні основи та фундаменти / М.Л. Зоценко // Будівельні конструкції: Міжвідомчий наук.-техн. зб. наук. Праць (будівництво). – Вип. 75: Кн. 1. – К.: ДП НДІБК, 2011 – С. 447 – 456.
50. Зоценко М.Л. Бурові грунтоцементні палі, які виготовляються за бурозмішувальним методом: Монографія / М.Л. Зоценко, Ю.Л. Винников, В.М. Зоценко. – Х.: «Друкарня Мадрид», 2016. – 94 с.
51. ДБН В.1.2-11: 2008 Система забезпечення надійності та безпеки будівельних об'єктів. Основні вимоги до будівель і споруд. Економія енергії.
52. ДСТУ Б А.2.2-8:2010 Проектування. Розділ "Енергоефективність" у складі проектної документації об'єктів
53. ДБН В.3.1-1-2002. Ремонт і підсилення несучих і огорожувальних будівельних конструкцій і основ промислових будинків та споруд.

					601-БМ. 11394028.ПЗ	Арк.
Зм.	Лист	№ докум.	Підпис	Дата		99